პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

სამშაბათი 18 ივლისი 1939 წ. № 163 (5563) ფასი 10 კაპ.

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

KOMУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

დღეს გაზეთში:

საქართველოს ახალი რაიონები (მოწინავე).
ქალ. თბილისის ბერიას სახელობის რაიონის პირველი პარტიული კონფერენციის მისალმება ხალხთა დიდი ბელადის ამხანაგ ი. ბ. სტალინისადმი და სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის ამხანაგ ლ. პ. ბერიასადმი (1-ლი გვ.).
საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს ბრძანებულებები (1-ლი გვ.).
პარტიული ცხოვრება (2-2 გვ.).
[illegible]

საქართველოს ახალი რაიონები

ამხანაგი სტალინი საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობაზე, ლაპარაკობდა რა ჩვენი პარტიისა და მისი ხელმძღვანელი ორგანოების შემდგომი განმტკიცების ღონისძიებათა შესახებ, აღნიშნავდა, რომ პარტია თავისი რიგებისა და ხელმძღვანელი ორგანოების განმტკიცებას ახდენს ორი ხაზით: პარტიის შემადგენლობის რეგულირების, არასაიმედოთა განდევნისა და საუკეთესოთა შერჩევის ხაზით, და ორგანიზაციების დაწვრილერთეულების, მათი სიდიდის შემცირებისა და ძირეულ, ოპერატიულ, კონკრეტულ სამუშაოსთან ხელმძღვანელი ორგანოების მიახლოვების ხაზით.

„...პარტია იმ დასკვნამდე მივიდა,—ამბობდა ამხანაგი სტალინი—რომ ორგანიზაციათა დაწვრილერთეულება, მათი სიდიდის შემცირება საუკეთესო საშუალებაა, რათა პარტიულ ორგანოებს გაუადვილდეს ამ ორგანიზაციებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევა, ხოლო თვით ხელმძღვანელობა კონკრეტული, ცოცხალი, ოპერატიული გახდეს“.

გამოდიოდა რა დიდი ბელადის ამ მითითებიდან, საქართველოს სსრ უმაღლესმა საბჭომ გამოიტანა გადაწყვეტილებანი საქართველოს მთელი რიგი მსხვილი რაიონების გაყოფისა და მათგან ახალი რაიონების შექმნის შესახებ.

უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მიმდინარე წლის 11 ივლისის ბრძანებულებით თბილისში ლენინის, სტალინისა და 26 კომისრის სახელობის რაიონებიდან გამოყოფილ ტერიტორიაზე შეიქმნა ახალი რაიონი, რომელსაც ეწოდა საბჭოთა მთავრობის საყვარელი მეთაურის, დიდი სტალინის ღირსეული თანამებრძოლის—ამხანაგ ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე მოლოტოვის სახელი, ხოლო კიროვისა და ორჯონიკიძის რაიონებიდან გამოყოფილ ტერიტორიაზე შეიქმნა მეორე ახალი რაიონი, რომელსაც ეწოდა ქართველი ხალხის საამაყო შვილის, სახელოვანი საბჭოთა დაზვერვის მეთაურის ამხანაგ ლავრენტი პავლეს-ძე ბერიას სახელი.

გარდა ამისა, უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით ქალაქი ქუთაისი გამოეყო ქუთაისის რაიონს, როგორც დამოუკიდებელი ადმინისტრატიულ - ტერიტორიული ერთეული და მიეკუთვნა იმ ქალაქებს, რომლებიც რაიონების შემადგენლობაში არ შედიან; ქუთაისის რაიონი კი გაიყო ორ რაიონად: ქუთაისისა, რომლის ცენტრი ქალაქ ქუთაისში იქნება და წყალტუბოსი, რომლის ცენტრია დაბა წყალტუბო. გაიყო აგრეთვე თბილისის, ჭიათურისა და ხაშურის რაიონები და თვითეულისაგან შეიქმნა ორი ახალი რაიონი; თბილისის რაიონისაგან: თბილისისა — ცენტრით ქალაქ თბილისში და მცხეთისა—ცენტრით დაბა მცხეთაში; ჭიათურის რაიონისაგან: ჭიათურისა —ცენტრით ქალაქ ჭიათურაში, და საჩხერისა — ცენტრით დაბა საჩხერეში, ხაშურის რაიონისაგან: ხაშურისა—ცენტრით ქალაქ ხაშურში და ქარელისა—ცენტრით სოფელ ქარელში.

რაიონების ასეთი დაწვრილერთეულება უდიდესი სამეურნეო და პოლიტიკური მნიშვნელობის სახელმწიფოებრივი ღონისძიებაა და იგი სავსებით და მთლიანად გამომდინარეობს საკ. კ. პ. (ბ) XVIII ყრილობის გადაწყვეტილებებიდან. ეს უმნიშვნელოვანესი ღონისძიება აახლოვებს ხელმძღვანელობას ძირეულ, კონკრეტულ მუშაობასთან და შესაძლებლობას გვაძლევს ხელმძღვანელ სამუშაოებზე წამოვაყენოთ ათეულობით ახალი ადამიანები, ლენინ-სტალინის პარტიის საქმისათვის ბოლომდე თავდადებული და უნარიანი მებრძოლები, რომელთაც შესწევთ უნარი უზრუნველჰყონ ყოველდღიური ხელმძღვანელობის სერიოზული გაუმჯობესება.

საქართველოს და მისი დედაქალაქის მთელი რიგი რაიონების დაწვრილერთეულება თვით ცხოვრების მიერ ნაკარნახევი ღონისძიებაა და მასში, როგორც სარკეში მოსჩანს ის უდიდესი წარმატებანი, რომლებიც მოიპოვა საქართველოს ორდენოსანმა რესპუბლიკამ ორი სტალინური ხუთწლედის განმავლობაში.

საქართველოს კომუნისტურმა პარტიამ, რომელსაც მთელი 7 წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა დიდი სტალინის ღირსეული მოწაფე ამხანაგი ლავრენტი პავლეს-ძე ბერია, სტალინური ხუთწლედების მანძილზე ხალხის საზიზღარ მტრებთან დაუნდობელ ბრძოლაში მოიპოვა ჭეშმარიტად გრანდიოზული წარმატებანი, როგორც მრეწველობის შემდგომი ზრდის, ისე სოფლის მეურნეობის სოციალისტურად გარდაქმნის, კულტურის გაუგონარი ზრდისა და ხალხის კეთილდღეობის ამაღლების საქმეში.

აი თუნდაც ჩვენი დედაქალაქი — თბილისი. ორი ხუთწლედის განმავლობაში თბილისმა სავსებით იცვალა სახე და იგი ჩვენი ქვეყნის მოწინავე ინდუსტრიულ და სანიმუშოდ მოწყობილ ქალაქთა რიგებში ჩადგა. თუ პირველი ხუთწლედის დასაწყისში თბილისში იყო მხოლოდ 88 სამრეწველო საწარმო, სადაც 62 ათასი მუშა-მოსამსახურე ითვლებოდა, უკვე 1939 წლის პირველი იანვრისათვის თბილისში გვაქვს 184 სახელმწიფო სამრეწველო საწარმო, სადაც 127 ათასი მუშა-მოსამსახურე მუშაობს. სტალინური ხუთწლედების მანძილზე ექსპლოატაციაში შევიდა ისეთი მსხვილი საწარმოები, როგორიცაა ფეხსაცმლის ახალი ფაბრიკა, სადაც 3,5 ათასი მუშა-მოსამსახურე მუშაობს, მაუდ-კამვოლის ფაბრიკა (1.200 მუშა-მოსამსახურე), კიროვის სახელობის დაზგათმშენებელი ქარხანა, ავტოსარემონტო ქარხანა, ქარხანა „ცენტროლიტი“, მარგარინის ქარხანა, ქაღალდის ფაბრიკა, წისქვილკომბინატი, პურის ორი ქარხანა და ა. შ. გარდა ამისა მთლიანად ახლად იქნა რეკონსტრუირებული ძველი ქარხნები, ხოლო მთელი რიგი მსხვილი სამრეწველო საწარმოები ამჟამად მშენებლობის პროცესშია და მალე ისინიც მომქმედ საწარმოთა რიგებში ჩადგებიან.

თბილისთან ერთად სწრაფად იზრდებიან ორდენოსანი საქართველოს რაიონული ცენტრები, იზრდებიან და ფართოვდებიან დაბები და სოციალისტური სოფლები.

ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის, აგრეთვე კულტურისა და ჯანმრთელობის დაწესებულებათა ზრდას თან სდევს მოწინავე ადამიანთა ხარჯზე ჩვენი პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციების სწრაფი ზრდა, აგრეთვე თავდაცვითი და სხვა ნებაყოფლობითი ორგანიზაციების ზრდა. დამახასიათებელია, მაგალითად, რომ თბილისში პარტიაში მიღების განახლების მომენტისათვის (1936 წლის ნოემბერი) იყო 625 პირველადი პარტორგანიზაცია, სადაც ირიცხებოდა 14.547 კომუნისტი, 1939 წლის პირველი ივლისისათვის კი არის უკვე 808 პარტორგანიზაცია, სადაც ირიცხება 22.047 კომუნისტი. ამავე პერიოდში ორჯერ და კიდევ მეტად გაიზარდა დედაქალაქის კომკავშირელთა რიცხვი.

ცხადია, ასეთ პირობებში უაღრესად რთულდება ხელმძღვანელობის საქმე. მრეწველობის, კულტურისა და ჯანმრთელობის დაცვის დაწესებულებათა ზრდამ, აგრეთვე განსაკუთრებით ერთპიროვნულ მეურნეობათა გადაყვანამ მსხვილ, კოლექტიურ მეურნეობათა ნიადაგზე, მოითხოვა ხელმძღვანელობის სერიოზული გაუმჯობესება, მისი გადაჭრით გაძლიერება. ამასთან უაღრესად გადიდდა პარტიის ზრუნვა სოციალისტური სოფლის მეურნეობისათვის.

რაიონების დაწვრილერთეულებასთან დაკავშირებული ორგანიზაციული გარდაქმნა, აგრეთვე გარდაქმნა პარტიული ორგანოების ორგანიზაციული წყობისა XVIII პარტყრილობის მიერ მიღებული წესდების შესაბამისად, უნდა აღინიშნოს მთელი პარტიულ-პოლიტიკური მუშაობის ახალი აღმავლობით, კონკრეტული ხელმძღვანელობის გაძლიერებით, კადრების შემდგომი ზრდისა და დაწინაურებისათვის ბრძოლის გაძლიერებით და ენერგიული მუშაობით მშრომელთა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობების შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

ამჟამად მთელი ჩვენი პარტია იბრძვის იმისათვის, რომ წარმატებით განახორციელოს საკ. კ. პ. (ბ) სტალინური ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის ისტორიული გადაწყვეტილებანი. განსაკუთრებით სასოფლო რაიონთა პარტიული ორგანიზაციები მოვალენი არიან გააჩაღონ უაღრესად ენერგიული ბრძოლა კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივ მეურნეობაში ბოლშევიკური წესრიგის დასამყარებლად.

ეჭვს გარეშეა, რომ ახალ რაიონთა ბოლშევიკები საქართველოს მთელ კომუნისტურ პარტიასთან ერთად, რომელმაც დიდი სტალინის ღირსეული მოწაფის ამხანაგ ლ. პ. ბერიას ხელმძღვანელობით შეისისხლხორცა მუშაობის სტალინური სტილი, შესძლებენ მათ წინაშე მდგომი ამოცანების წარმატებით გადაჭრას.

ქალ. თბილისის ბერიას სახელობის რაიონის პირველი პარტიული კონფერენციის მისალმება ხალხთა დიდი ბელადს ამხანაგ ი. ბ. სტალინისადმი

[illegible]

ქალ. თბილისის ბერიას სახელობის რაიონის პირველი პარტიული კონფერენციის მისალმება სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრის ამხანაგ ლ. პ. ბერიასადმი

[illegible]

ფიზკულტურელთა საკავშირო პარადის გენერალური რეპეტიცია

[illegible]

ნიშნები ფიზკულტურელთა სრულიად-საკავშირო პარადის მონაწილეთათვის

[illegible]

სრულიად - საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის საქართველოს სსრ პავილიონის სუბტროპიკულ მცენარეთა კუთხე.
საკდესის ფოტოქრონიკა

ბრძანებულება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

[illegible]

ბ) რძის, კარაქისა და ყველის მრეწველობის საწარმოები.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ვ. ეგნატაშვილი

თბილისი.
1939 წ. 17 ივლისს.

ბრძანებულება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ამხ. ნ. ა. გიორგაძის საქართველოს სსრ ხორცისა და რძის მრეწველობის სახალხო კომისრად დანიშვნისა და ამხ. ი. ა. წიკლაურის საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის სახალხო კომისრად დანიშვნის შესახებ

1. დაინიშნოს ამხ. ნესტორ ასალოს-ძე გიორგაძე საქართველოს სსრ ხორცისა და რძის მრეწველობის სახალხო კომისრად.
2. დაინიშნოს ამხ. ილია ანდრიას-ძე წიკლაური საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის სახალხო კომისრად.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ვ. ეგნატაშვილი

თბილისი.
1939 წ. 17 ივლისს.

ბრძანებულება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან საშენ მასალათა მრეწველობის სამმართველოს შექმნის შესახებ

1. შეიქმნას საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან საშენ მასალათა მრეწველობის სამმართველო.
2. დაევალოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს განსაზღვროს საშენ მასალათა მრეწველობის იმ საწარმოთა ნუსხა, რომლებიც უნდა გადაეცეს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ საშენ მასალათა მრეწველობის სამმართველოს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ვ. ეგნატაშვილი

თბილისი.
1939 წ. 17 ივლისს.

ბრძანებულება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ამხ. ა. ვ. ბუხნიკაშვილის საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული საშენ მასალათა მრეწველობის სამმართველოს უფროსად დანიშვნის შესახებ

დაინიშნოს ამხ. ალექსანდრე ვარდენის-ძე ბუხნიკაშვილი საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული საშენ მასალათა მრეწველობის სამმართველოს უფროსად.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი ვ. ეგნატაშვილი

თბილისი.
1939 წ. 17 ივლისს.

რუსთაველის თეატრი კიევში

კიევი, 17 ივლისი (ჩვენი სპეც. კორ.). 17 ივლისს რუსთაველის სახელობის თეატრი ჩამოვიდა კიევში. სტუმრებს შეხვდნენ მრავალრიცხოვანი მშრომელები ყვავილებითა და ორკესტრით. მიტინგზე სიტყვებით გამოვიდნენ ქალაქის ალმასკომის თავმჯდომარე ამხ. შევცოვი, ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსი ამხ. კომპანიეცი, სახალხო არტისტი გნატი და პოეტი -ორდენოსანი ბაჟანი. საპასუხო სიტყვით გამოვიდა ამხ. აკ. ვასაძე.

დღეს ყველა გაზეთმა თეატრს მიუძღვნა მოწინავეები და ბუჩმის, კორნეიჩუკის, ბაჟანის, იურაშუმსკის, აკადემიკოს პალადინის და სხვების სტატიები.

ხვალ „არსენათი“ იწყება გასტროლები.

ლ. ასათიანი

„ტყვარჩელნახშირმა“ ვადამდე შეასრულა 7 თვის გეგმა

(ტელეგრაფით, საქ. კორესპონდენტისაგან)

ტყვარჩელის მაღაროელებმა მოძმე უკრაინელებთან სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გაშლით 16 ივლისისათვის შეასრულეს ქვანახშირის ამოღების 7 თვის გეგმა. წლის დასაწყისიდან ამოღებულია 128.756 ტონა ქვანახშირი, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 128.750 ტონისა.

მაღაროელებმა იკისრეს ვალდებულება ივლისში დამატებით მისცენ ქვეყანას 1.000 ტონა ქვანახშირი.

ბ. მერკვილაძე

ა.-წ. 19 ივლისს, საღამოს 7 საათზე, გორკის სახელობის კლუბში (პლეხანოვის პროსპ. № 65) მოწვეულია

საქ. ალკკ თბილისის ორგანიზაციის ვ. მ. მოლოტოვის სახელობის რაიონის პირველი კომკავშირული კონფერენცია

დღის წესრიგი:

1. ცნობა ვ. მ. მოლოტოვის სახელობის რაიონის ორგანიზაციის შესახებ.
2. რაიონული კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის არჩევნები.

საქ. ალკკ თბილისის კომიტეტის საორგანიზაციო კომისია.

ა.-წ. 19 ივლისს, საღამოს სრულ 7 საათზე, ვოროშილოვის სახელობის კლუბში (კომინტერნის ქ. № 5) მოწვეულია

საქ. ალკკ თბილისის ორგანიზაციის ლ. პ. ბერიას სახელობის რაიონის პირველი კომკავშირული კონფერენცია

დღის წესრიგი:

1. ცნობა ლ. პ. ბერიას სახელობის რაიონის ორგანიზაციის შესახებ.
2. რაიონული კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის არჩევნები.

საქ. ალკკ თბილისის კომიტეტის საორგანიზაციო კომისია.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესიის გახსნისათვის

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს მეორე სესია გაიხსნება ქ. თბილისში, გრიბოედოვის სახ. თეატრში, ა.წ. 20 ივლისს, საღამოს 7 საათზე.

○

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების აღრიცხვა 18 და 19 ივლისს იწარმოებს უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის საქმეთა მმართველობაში—ოთახები №№ 14 და 15 დილის 10 საათიდან 4 საათამდე და საღამოს 7 საათიდან ღამის 11 საათამდე, ხოლო 20 ივლისს იქვე 4 საათამდე, ნაშუადღევის 6 საათიდან კი გრიბოედოვის სახელობის თეატრში.

საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატში

17 ივლისს ამხ. მოლოტოვმა მოლაპარაკებათა გასაგრძელებლად მიიღო ინგლისის ელჩი ბ-ნი სიიდსი, საფრანგეთის ელჩი ბ-ნი ნაჯიარა და ბ-ნი სტრენგი.

პარტიული ცხოვრება

ბერიას სახელობის რაიონის პირველი პარტიული კონფერენცია

[illegible]

ბერიას არჩევას, რომლის სახელიც მიეკუთვნა ახლადშექმნილ რაიონს.

ინფორმაცია ბერიას სახელობის რაიონის შექმნის შესახებ გააკეთა საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივანმა ამხ. ს. იმხანოვმა.

ამხ. ს. იმხანოვმა დაწვრილებით გააშუქა უდიდესი მუშაობა, რომელიც თბილისის ბოლშევიკებმა გასწიეს ამხანაგ **ლ. პ. ბერიას** ხელმძღვანელობით ორდენოსანი საქართველოს დედაქალაქის სოციალისტური რეკონსტრუქციისათვის.

[illegible] შუალება, რომელიც პარტიულ ორგანოებს ხელმძღვანელობას უადვილებს. დაწვრილერთეულება იძლევა იმის შესაძლებლობას, რომ ხელმძღვანელობა უფრო ცოცხალი, ოპერატიული და კონკრეტული გახდეს.

ახალი რაიონის პარტიული ორგანიზაცია პარტიის 4500 წევრსა და კანდიდატს და 9000-ზე მეტ კომკავშირელს აერთიანებს. რაიონში არის 192 პირველადი პარტიული და 188 კომკავშირული ორგანიზაცია.

[illegible] ჩეულია 47 წევრი და 15 კანდიდატი. სარევიზიო კომისიაში არჩეულია 5 კაცი.

პარტიის რაიკომის არჩევნების შემდეგ კონფერენცია მთელი დარბაზის აღფრთოვანებული ოვაციით იღებს მისალმებას ამხანაგ **სტალინისადმი.**

კონფერენცია ხანგრძლივი ტაშით ეგებება მისალმებას ქართველი ხალხის ერთგული შვილის, საბჭოთა დაზვერვის მებრძოლი ხელმძღვანელის ამხ. **ლ. პ. ბერიასადმი.**

(საქდესი).

ორჯონიკიძის რაიონის პარტიული კონფერენცია

16 და 17 ივლისს შინსახკომის ძერჟინსკის სახელობის კლუბში შესდგა საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის რაიონის მე-20 პარტიული კონფერენცია.

კონფერენციამ მთელი დარბაზის მქუხარე ოვაციით საპატიო პრეზიდიუმში აირჩია საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიურო ხალხთა დიდი ბელადის ამხანაგ **სტალინის** მეთაურობით.

კონფერენციამ მოისმინა რაიკომის მდივნის ამხ. გ. გოჩაშვილის საანგარიშო მოხსენება; სარევიზიო კომისიის სახელით ინფორმაცია გააკეთა ამხ. გ. გაბისონიამ.

კამათში მონაწილეობა მიიღეს: ამხ. ე. ძნელაძემ (აბრეშუმსაქსოვი ფაბრიკა), ე. ფოფხაძემ (სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი), შ. სვიმონიშვილმა (აბრეშუმსაქსოვი ფაბრიკა), დ. რომელაშვილმა (კომკავშირის ორჯონიკიძის რაიკომი), დ. ყიფშიძემ (სახელმწიფო უნივერსიტეტი), ვავილოვმა (თბილმშენის მე-4 კანტორა), ნ. დევიძემ (სახელმწიფო უნივერსიტეტი), ი. ცერცვაძემ (სამტრესტი).

ამხ. გ. გ. გოჩაშვილის მოხსენების გამო კონფერენციამ სათანადო რეზოლუცია მიიღო.

ორჯონიკიძის რაიკომის პლენუმის ახალ შემადგენლობაში დახურული (ფარული) კენჭისყრით არჩეულია 35 წევრი და 9 კანდიდატი.

კონფერენცია აღფრთოვანებული ოვაციით შეეგება დამთვლელი კომისიის ცნობას იმის შესახებ, რომ პარტიის რაიონულ კომიტეტში ერთხმად არჩეულია მთელი მსოფლიოს მშრომელთა ბელადი დიდი **სტალინი.**

კონფერენციის დელეგატები მხურვალე, ხანგრძლივი ტაშით შეეგებნენ საბჭოთა დაზვერვის ხელმძღვანელის ამხ. **ლ. ბერიას** რაიკომში ერთხმად არჩევას.

რაიკომის პლენუმის წევრებად არჩეული არიან ამხ. კ. ჩარკვიანი, ვ. ბაქრაძე, კ. შეროზია, მ. ჯაში, ს. იმხანოვი, ე. ჩერქეზია, ა. კვაჭაძე, პ. მჭედლიძე, შ. ჯაფარიძე, ა. კასრაშვილი, ე. მაზანაშვილი, ე. ფოფხაძე, შ. სვიმონიშვილი, რ. მოწერელია, ვ. შათირიშვილი, ე. ძნელაძე, დ. ყიფშიძე და სხვ.

17 ივლისს შესდგა საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის რაიკომის ახალი შემადგენლობის პლენუმი.

პლენუმმა რაიკომის პირველ მდივნად აირჩია ამხ. **პაშა მჭედლიძე,** მეორე მდივნად — ამხ. **შ. ჯაფარიძე** და მესამე მდივნად — ამხ. **ა. კასრაშვილი.**

რაიკომის ბიუროს წევრებად არჩეული არიან: ამხ. პ. მჭედლიძე, შ. ჯაფარიძე, ა. კასრაშვილი, ე. მაზანაშვილი და ე. ფოფხაძე; კანდიდატებად — რ. მოწერელია და შ. სვიმონიშვილი. (საქდესი).

მცხეთის რაიონის კომუნისტების პირველი კრება

16 ივლისს ჩატარდა მცხეთის რაიონის კომუნისტების პირველი კრება, რომელიც გახსნა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის რაიკომის მდივანმა ამხ. ი. ლეკიშვილმა.

კრების ხელმძღვანელი ორგანოების არჩევის შემდეგ მქუხარე ტაშით არჩეულ იქნა საპატიო პრეზიდიუმში საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის პოლიტბიუროს მთელი შემადგენლობა დიდი **სტალინის** მეთაურობით და აგრეთვე ამხანაგები **გ. დიმიტროვი, ე. ტელმანი, ხოზე დიასი და კ. ჩარკვიანი.**

კრებამ მოისმინა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივნის პროპაგანდის დარგში ამხ. **ი. თავაძის** ინფორმაციული მოხსენება მცხეთის რაიონის შექმნის შესახებ.

კრებამ აირჩია ფარული (დახურული) კენჭისყრით საქ. კ. პ. (ბ) მცხეთის რაიკომის პლენუმის შემადგენლობაში 21 კაცი და სარევიზიო კომისიაში—5.

კომუნისტების რაიონულმა კრებამ აღფრთოვანებული ოვაციებით გაუგზავნა მისალმებანი ხალხთა საყვარელ ბელადს მშობლიურ დიდ **სტალინს,** ქართველი ხალხის საამაყო შვილს, საბჭოთა დაზვერვის სახელოვან ხელმძღვანელს ამხანაგ **ლ. პ. ბერიას** და საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანს ამხ. **კ. ნ. ჩარკვიანს.** ამის შემდეგ რაიონული კრება დაიხურა.

შემდეგ შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) მცხეთის რაიკომის პირველი პლენუმი, რომელმაც განიხილა ორგანიზაციული საკითხები.

პლენუმმა საქ. კ. პ. (ბ) მცხეთის რაიკომის პირველ მდივნად ერთხმად აირჩია ამხ. **გ. ცხოვრებაშვილი,** მეორე მდივნად—ამხ. **ა. მაჩხანელი** და მესამე მდივნად—ამხ. **ა. ყვავაძე.**

რაიკომის ბიუროს შემადგენლობაში არჩეულ იქნენ: წევრებად — ამხ. **გ. ცხოვრებაშვილი, ა. მაჩხანელი, ა. ყვავაძე, ნ. მელიქიშვილი** და **სილაგაძე,** კანდიდატებად—ამხ. **ვ. პაპიაშვილი** და **გ. ჩალიგავა.**

პლენუმის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღო საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა პროპაგანდის დარგში ამხ. **ი. თავაძემ.**

ალ. გოგოლაძე

ქუთაისის რაიონის კომუნისტების კრება

16 ივლისს ჩატარდა ქუთაისის რაიონის კომუნისტების კრება. ხელმძღვანელი ორგანოების არჩევის შემდეგ კრებამ მოისმინა საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მდივნის კადრების დარგში ამხ. **ალ. თოფურიძის** ინფორმაციული ცნობა ქუთაისის რაიონის შექმნის შესახებ. ინფორმაციის შემდეგ სიტყვებით გამოვიდნენ ერ. ნემსიწვერიძე, ი. ფესტვენაძე, ალ. ყორყოლიანი და სხვები.

კრებამ რაიკომის პლენუმის შემადგენლობაში ფარული კენჭისყრით აირჩია 19 წევრი და 5 კანდიდატი, სარევიზიო კომისია—5 კაცი.

კრებამ მქუხარე ტაშით მისალმების დეპეშები გაუგზავნა მსოფლიო პროლეტარიატის ბელადს ამხანაგ **სტალინს,** სსრკ შინსახკომის მებრძოლ ხელმძღვანელს ამხანაგ **ლ. პ. ბერიას** და საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მდივანს **კ. ჩარკვიანს.**

○

ამავე დღეს შესდგა რაიკომის პირველი პლენუმი, რომელმაც აირჩია რაიკომის ბიურო 5 წევრის და 2 კანდიდატის შემადგენლობით. რაიკომის პირველ მდივნად არჩეულია ამხ. **ლ. გაბრიაძე,** მეორე მდივნად ამხ. **კ. ამირანაშვილი,** მესამე მდივნად ამხ. **მ. ცირგაძე.**

ე. გვასალია

საჩხერის რაიონის კომუნისტების კრება

16 ივლისს შესდგა საჩხერის რაიონის კომუნისტთა პირველი კრება. საქმიანი პრეზიდიუმის არჩევის შემდეგ ხანგრძლივი ტაშით საპატიო პრეზიდიუმში არჩეულ იქნა საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის პოლიტბიურო ხალხთა საყვარელი ბელადის ამხანაგ **სტალინის** მეთაურობით, აგრეთვე ამხანაგები **დიმიტროვი, ტელმანი, ხოზე დიასი, ჩარკვიანი.**

საჩხერის რაიონის შექმნის შესახებ საინფორმაციო ცნობით გამოვიდა საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მდივანი ამხ. **მ. ჯაში.**

კრებამ დახურული (ფარული) კენჭისყრით აირჩია რაიკომის პლენუმის შემადგენლობაში 19 წევრი და 4 კანდიდატი, სარევიზიო კომისიაში—5 კაცი.

○

ამავე დღეს შესდგა რაიკომის პირველი პლენუმი, რომელმაც აირჩია რაიკომის ბიურო 5 წევრისა და 2 კანდიდატის შემადგენლობით.

რაიკომის პირველ მდივნად არჩეულია ამხ. **გ. ბიწაძე,** მეორე მდივნად—ამხ. **ი. ჩიქვილაძე,** ხოლო მესამე მდივნად — ამხ. **მ. გაფრინდაშვილი.**

ლ. ლოლაძე

ბერიას სახელობის რაიკომის პლენუმი

17 ივლისს შესდგა ბერიას რაიონის ახლადარჩეული რაიკომის პირველი პლენუმი.

პლენუმმა განიხილა საორგანიზაციო საკითხები.

პლენუმმა რაიონული კომიტეტის პირველ მდივნად ერთხმად აირჩია ამხ. **ნინო ჩარკვიანი,** მეორე მდივნად—ამხ. **გ. ი. ლუარსაბოვი,** მესამე მდივნად ამხ. **გ. ვ. ურჯუმელაშვილი.**

რაიკომის ბიუროს წევრებად არჩეულია ამხ. ნინო ჩარკვიანი, გ. ი. ლუარსაბოვი, გ. ვ. ურჯუმელაშვილი, ნ. მ. ამირიძე, გ. ი. ცქიტიშვილი; ბიუროს წევრობის კანდიდატებად—ამხ. გ. ა. ტატიშვილი და ნ. ე. ჭახრაკია.

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ბერიას სახელობის რაიკომის შემადგენლობა

რაიკომის პლენუმის წევრები

1. ი. ბ. სტალინი	17. ნ. მ. ამირიძე	33. ი. გ. სიხარულიძე
2. ლ. პ. ბერია	18. ბ. ი. ლელინი	34. გ. მ. ბარსკი
3. კ. ნ. ჩარკვიანი	19. გ. ი. ლუარსაბოვი	35. ბ. ა. ლიუდვიგოვი
4. ვ. მ. ბაქრაძე	20. გ. ი. ცქიტიშვილი	36 ნ. გ. არუთინოვი
5. კ. ნ. შეროზია	21. ვ. გ. გრიგორიანი	37. ა. ვ. ლეკვეიშვილი
6. ს. მ. იმხანოვი	22. რ. ა. კვირკველია	38. კ. თ. გოგოლაშვილი
7. ა. ნ. რაფავა	23. ი. დ. ბუჯიაშვილი	39. ლ. ა. ძიძიგური
8. გ. თ. სტურუა	24. მ. გ. ივანენკო	40. მ. ა. ბურგენოვა
9. ს. გ. ხოშტარია	25. მ. ფ. იგნატენკო	41. ი. ი. ღუღუნაძე
10. ე. ი. ჩერქეზია	26. ფ. ე. მახარაძე	42. შ. მ. გვასალია
11. ნ. ი. ჩარკვიანი	27. გ. ი. კიკნაძე	43. ა. კ. მოროზოვი
12. ი. დ. კოჭლამაზაშვილი	28. ა. ი. გერასიმენკო	44. ნ. პ. კუკუშკინი
13. გ. ვ. ურჯუმელაშვილი	29. ნ. მ. რუხაძე	45. ნ. ე. ჭახრაკია
14. გ. ა. ტატიშვილი	30. ს. ს. დავლიანიძე	46. ი. ვ. შავგულიძე
15. თ. ა. დუბოვსკოი	31. ვ. მ. პორტუგიმოვი	47. ვ. ნ. დვალი
16. ი. მ. დორონინი	32. ა. გ. გოლოვანოვი	

რაიკომის პლენუმის წევრობის კანდიდატები

1. ნ. ი. ტიურინი	9. ა. ვ. გეჯაძე
2. ა. კ. ქურიძე (ეული)	10. მ. ი. შალამიანი
3. ვ. ბ. სიხარულიძე	11. ო. ჭ. თოდაძე
4. ი. პ. ქუჯიაშვილი	12. ვ. პ. ხუხია
5. ა. ნ. მურუსიძე	13. ი. ა. გვენცაძე
6. ვ. პ. კიკვაძე	14. გ. ა. ცაგარელი
7. ბ. ვ. გოგუა	15. ტ. ე. ბექანოვი
8. ი. ზ. მონიავა	

რაიკომის სარევიზიო კომისიის შემადგენლობა

1. მ. ი. ქერქაძე
2. ნ. დ. ლაბაძე
3. ი. ს. ფრანგულიანი
4. მ. კ. ლომიძე
5. გ. თ. ხომერიკი

გამოძახილი ამერიკაში რუზველტის მოწოდებაზე

[illegible]

გერმანია-რუმინეთის მოლაპარაკება

[illegible]

ესპანელ ლტოლვილთა დამხმარე საერთაშორისო კონფერენცია

პარიზი, 16 ივლისი (საკდესი). დღეს, ესპანელ ლტოლვილთა დახმარების საერთაშორისო კონფერენციის სხდომაზე, მოისმინეს ესპანეთის რესპუბლიკური მთავრობის ყოფილი მეთაურის ნეგრინის, ლეიბორისტი პუბლიცისტის ნორმან ენჯელისა და სხვათა წერილობითი მოხსენებანი. შემდეგ არგენტინის დელეგატმა მუნოზმა ილაპარაკა იმ მუშაობაზე, რომელიც ჩაატარა ესპანელ ლტოლვილთა დახმარების სამხრეთ-ამერიკის კომიტეტმა.

ტუნისის დელეგატმა ჟაკინომ ილაპარაკა საკონცენტრაციო ბანაკებში მყოფ ესპანელ ლტოლვილთა მძიმე მდგომარეობაზე და მოითხოვა სპეციალური კომისიის გაგზავნა ამ ბანაკების გამოსაკვლევად.

კონფერენციაზე დიდი სიტყვა წარმოსთქვა საფრანგეთის დეპუტატთა პალატის წევრმა ანდრე მარტიმ.

გერმანელთა ჯაშუშობა ინგლისში

ლონდონი, 16 ივლისი (საკდესი). როგორც გაზეთი „დეილი ექსპრესი" იუწყება, ამჟამად ინგლისში მყოფმა საფრანგეთის კონტრდაზვერვის აგენტებმა ინგლისის კონტრდაზვერვას გადასცეს ცნობები, რომლებიც ამჟღავნებენ გერმანიის გეგმებს — ჯაშუშებით აავსოს ინგლისი. ამასთან დაკავშირებით, ინგლისის კონტრდაზვერვამ დაუყოვნებლივ გააძლიერა თვალყურის დევნება და უკანასკნელი დღეების განმავლობაში პოლიციასთან ერთად დიდძალი ახალი ინფორმაცია შეაგროვა. გაზეთი სწერს, რომ გერმანიის ჯაშუშური ორგანიზაციები ფართოდ სარგებლობენ „ქალიშვილთა" სამსახურით, რომლებიც ინგლისში შინამოსამსახურეებად იგზავნებიან. ისინი აგროვებენ საჭირო ცნობებს და ამ ცნობებს მოახსენებენ სპეციალურ კრებებს, რომლებსაც იწვევენ „ჭრა-კერვის წრეების" სახით. ბევრი გერმანელი ჯაშუში ინგლისში გერმანული გაზეთების კორესპონდენტების სახით იმყოფება. „შინაგან საქმეთა სამინისტრო, — სწერს გაზეთი, — შეძრწუნდა, — როდესაც იგი დაწვრილებით გაეცნო, თუ ვის ჰქონდა ნებადართული შესულიყო ინგლისში კორესპონდენტების სახით. მან დაუყოვნებლივ გასცა განკარგულება გაეძლიერებინათ ამ „კორესპონდენტებისათვის" თვალყურის დევნება.

კონტრდაზვერვის ინგლისელმა აგენტებმა გამოარკვიეს, რომ გერმანელი ჯაშუშების ხელმძღვანელი ცხოვრობს ლონდონში. მან მოახერხა აიროპლანთა ფოტოსურათების მიღება ჯერ კიდევ დიდი ხნით ადრე მანამდე, ვიდრე ამ აიროპლანებს მოსახლეობას შარშან დაურიგებდნენ. ამჟამად ის აგროვებს ცნობებს ინგლისის ახალი საზენიტო ქვემეხების კონსტრუქციისა და დისლოკაციის შესახებ. გამორკვეულია, რომ გერმანია დიდძალ თანხას ჰხარჯავს ფაშისტური გაზეთებისა და ლიტერატურის გასავრცელებლად ინგლისში. ფაშისტური ლიტერატურის ნაწილი ინგლისში აშკარად იგზავნება, ნაწილი კი კონტრაბანდული გზით შეაქვთ.

საომარი მოქმედება ჩინეთში

(საკდესის ჩუნცინელ და შანხაელ კორესპონდენტთა ცნობების მიხედვით)

ჩრდილოეთ ჩინეთში

შანსის პროვინციაში ფრონტის სხვადასხვა უბანზე მედგარი ბრძოლა გრძელდება. ბრძოლაში ლიანჩეჯენთან იაპონელებმა ათასზე მეტი კაცი დაჰკარგეს.

იაპონელთა კოლონას, რომელიც სამხრეთისაკენ მიიწევდა ჯენლინტაიუანის რკინიგზიდან, ლიაოჯოუს (ტაიუანის სამხრეთ-აღმოსავლეთით) მისასვლელთან ბრძოლაში ათასი კაცი მოუკლეს. ლიაოჯოუ ჩინელებმა შეინარჩუნეს.

7 ივლისს იაპონელებმა აიღეს ძინიუანი (პინიაოს სამხრეთით).

შანსის პროვინციის სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში ჩინეთის ჯარი მედგარ წინააღმდეგობას უწევს იაპონელთა ორ დივიზიას, რომლებსაც სარდლობენ გენერლები უსიძიმა და ტანიგუცი. ძიანსინის რაიონში ბრძოლის დროს ორივე დივიზიამ 2 ათასზე მეტი კაცი დაჰკარგა.

ნორმანი აქეზებს იაპონელ აგრესორებს

ლონდონი, 16 ივლისი (საკდესი). გაზეთი „რეინოლდს ნიუსი" იუწყება, რომ ინგლისის ბანკის დირექტორი ნორმანი იაპონიის დამცველის როლში გამოდის. მან ინგლისის მთავრობას განუცხადა: არ უნდა იქნას მიღებული სერიოზული კონტრზომები იმის წინააღმდეგ, რომ იაპონელები აბუჩად იგდებენ ინგლისის ქვეშევრდომთ შორეულ აღმოსავლეთში, რადგან ასეთი ზომების შედეგად იაპონიამ შეიძლება უარი სთქვას ინგლისისა და ამერიკის სესხთა პროცენტის გადახდაზე, რომელთა ჯამი 75 მილიონ გირვანქა სტერლინგს შეადგენს, ანდა საბაბად გამოიყენოს იმისათვის, რომ სრულიადაც უარი სთქვას ამ ქვეყნების სესხის გასტუმრებაზეო. ნორმანის განცხადებით, — სწერს გაზეთი, — იაპონელები საიდუმლოდ შეჰპირდნენ მას და ამერიკელ ბანკირს მორგანს: „იმ შემთხვევაში თუ ჩინეთში გავიმარჯვებთ, ჩვენ გადავიხდით უცხოეთის სესხს, რომელიც ჩინეთს აქვს მიცემულიო".

დენთის საწყობის აფეთქება ესპანეთში

გაზეთ „ივნინგ სტანდარტს" დაწვრილებითი ცნობები მოჰყავს იმის შესახებ, თუ როგორ მოხდა დენთის საწყობის აფეთქება ესპანეთის ქალაქ პენიარანდა დე ბრაკამონტეში (სალამანკის აღმოსავლეთით). აფეთქების ტალღა იმდენად ძლიერი იყო, რომ იგი დენთის საწყობიდან 30 მილის (მილი უდრის 1,6 კილომეტრს) მანძილზე იგრძნობოდა. აფეთქებამ საშინელი ნგრევა გამოიწვია. ქალაქში ყველა შენობა დაზიანებულია აფეთქებითა და ხანძარით, რომელიც აფეთქებამ გამოიწვია. აქამდე ვერ აღმოაჩინეს რკინიგზის მოსამსახურეები, რომლებიც იმყოფებოდნენ სადგურზე, დენთის საწყობის მახლობლად. მატარებელი, რომელიც აფეთქების დროს სადგურს უახლოვდებოდა, ნაფოტებად არის ქცეული. ქალაქის მოსახლეობა ევაკუირებულია. აფეთქების მეორე დღეს შენობათა ნანგრევებიდან 30 გვამი ამოიღეს. გამოძიებას სამხედრო ხელისუფლება აწარმოებს. აფეთქების მიზეზები ჯერ გამორკვეული არ არის.

16 ივლისი (საკდესი).

ვ. სნეგოვი

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა სრულიად-საკავშირო კომიტეტის თავმჯდომარე

ძლიერთა და მამაცთა თაობა

ჩვენი კომუნისტური პარტია, საბჭოთა მთავრობა, პირადად ამხანაგი სტალინი მუდმივ მზრუნველობას იჩენენ სსრ კავშირში სპორტისა და ფიზკულტურის განვითარებისადმი. საბჭოთა ფიზკულტურული მოძრაობა მათ უნდა უმადლოდეს თავის წარმატებებს.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს გადაწყვეტილება 18 ივლისს ფიზკულტურელის ერთიანი სრულიად-საკავშირო დღის დაწესების შესახებ ერთხელ კიდევ ხაზს უსვამს, რომ საბჭოთა ქვეყანაში ფიზიკური კულტურა სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმეა, მშრომელთა მილიონების კომუნისტურად აღზრდის განუყოფელი ნაწილია.

ჩვენს ქვეყანაში 7 მილიონზე მეტი კაცი სიამაყით ატარებს „იმშთ" და „მშთ" ნიშნებს, რომლებიც ადასტურებენ მათ მზადყოფნას შრომისათვის და სამშობლოს თავდადებულად დაცვისათვის.

ცნობილია, რომ მსოფლიო რეკორდების დამყარებაში წამყვანი ადგილი დაიკავეს ჩვენმა შტანგისტებმა—ძალოსნებმა, რომლებმაც გადააჭარბეს 22 საერთაშორისო რეკორდს (35-დან). მსოფლიო და ევროპის სპორტულ მიღწევათა ნუსხაში შეიძლება ჩაწერილ იქნას საბჭოთა ფიზკულტურელების ბოიჩენკოს, ოზოლინის, ისაკოვას, პოპოვის, ბოჟკოს, ვასილიევას, მსროლელთა ი. ანდრეევის, ტიტოვის და სხვათა სახელები.

18 ივლისს ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს დედაქალაქის წითელ მოედანზე გამოვა 35.000 ფიზკულტურელი—ვაჟი და ქალი, რომლებიც საკუთარ თავზე განიცდიან ფიზიკური კულტურის კეთილისმყოფელ გავლენას. პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელთა წინაშე გაივლიან თერთმეტ მოკავშირე რესპუბლიკის საუკეთესო სპორტსმენები.

საბჭოთა კავშირის ყველა ქალაქების სტადიონებზე, ათასობით მოედნებზე და საწყლო სადგურებზე ჩვენი ქვეყნის ფიზკულტურელები მთელ საბჭოთა ხალხს უჩვენებენ თავიანთ სპორტულ ოსტატობას.

საბჭოთა ფიზკულტურელებს მრავალი მიღწევა აქვთ, მაგრამ ჩვენი ფიზკულტურული მოძრაობა მაინც კიდევ დიდ ვალშია ჩვენი ქვეყნის წინაშე. სპორტი ჩვენი სამშობლოს მილიონობით მშრომელთა საარსებო მოთხოვნილებად გადაიქცა. ამავე დროს მრავალ ნებაყოფლობით სპორტულ საზოგადოებაში საორგანიზაციო მუშაობა ჯერ კიდევ არა დგას მაღალ დონეზე. იგი ჯერ კიდევ არ არის აგებული ისე, რომ ხელი შეუწყოს ადამიანთა ახალი და ახალი მილიონების ჩაბმას ფიზკულტურულ მეცადინეობაში. უმთავრესად სწორედ ამით აიხსნება ის გარემოება, რომ ფიზკულტურული ორგანიზაციების ნაწილი ჩამორჩა „მზად ვარ შრომისა და თავდაცვისათვის" კომპლექსის ხაზით დავალებათა შესრულებაში.

ფიზკულტურელთა შორის ცუდად სწარმოებს მასობრივ-აღმზრდელობითი მუშაობა. ფიზკულტურული ორგანიზაციების ზოგიერთი ხელმძღვანელი ივიწყებს ყოველდღიურ სასწავლო-სავარჯიშო მუშაობას, ფიქრობს რა, რომ სპორტი მდგომარეობს მხოლოდ დაუსრულებელ შეჯიბრებებსა და გარეგნულ ხმაურში.

ფიზკულტურელის სრულიად-საკავშირო დღის ღირსეულად შეხვედრისათვის მზადებაში ადგილობრივმა ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა, ნებაყოფლობითმა სპორტულმა საზოგადოებებმა სერიოზული ნაბიჯები გადადგეს მთელი თავისი მუშაობის გაუმჯობესების გზაზე, ყურადღება მიაქციეს ფიზკულტურული მუშაობის გაჩაღებას სოფლად, კოლმეურნეთა შორის. კოლმეურნეობებში სპორტული მუშაობის გამოცოცხლება, ფიზკულტურულ მოძრაობაში აქტიური მონაწილეობის მისაღებად მილიონობით კოლმეურნეებისა და კოლმეურნე ქალების მიზიდვა ჩვენი ერთერთი პირველი რიგის ამოცანაა.

გაცილებით მეტ ყურადღებას და დახმარებას მოითხოვს აგრეთვე სპორტული მუშაობა ბავშვებს შორის სკოლებში და მის გარეთ, რაც ტარდება ნებაყოფლობითი სპორტული საზოგადოებების, სტადიონების, ნორჩ პიონერთა სახლების, პიონერული ბანაკების და სხვ. ძალებით. ჩვენი მოვალეობაა უმოკლეს ხანში მივაღწიოთ იმას, რომ ფიზკულტურას რეგულარულად მისდევდეს საბჭოთა კავშირის ყველა მოსწავლე!

ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა მკვეთრად უნდა გააუმჯობესონ სამხედრო-ფიზკულტურული მუშაობა, მილიონების კუთვნილებად გახადონ სპორტის თავდაცვითი სახეები—ცურვა, სათხილამურო, ველო-მოტო და საცხენოსნო სპორტი, ხიშტით ბრძოლა, ყუმბარის ტყორცნა, ფარიკაობა, მძლეოსნობა, კრივი, ჭიდაობა, ნადირობა და პირველ რიგში ტანვარჯიში.

ტანვარჯიშს, რომელიც ჰარმონიულად ანვითარებს ადამიანებს, ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაუთმონ.

პარტიისა და მთავრობის მზრუნველობას ფიზკულტურელები უპასუხებენ სპორტული მუშაობის, „მზად ვარ შრომისა და თავდაცვისათვის" კომპლექსის დარგში სასწავლო მუშაობის ახალი მძლავრი აღმავლობით. მასობრივობა, ლენინურ-სტალინურ კომკავშირთან, პროფკავშირებთან, თავდაცვა-ავიაქიმთან მტკიცე, ყოველდღიური კავშირი—აი რაშია საბჭოთა სპორტის უძლეველი ძალა, აი წარმატებითი წინსვლის გასაღები.

უახლოეს დროშივე საბჭოთა ფიზკულტურული მოძრაობა უნდა გავხადოთ კიდევ უფრო მასობრივ მოძრაობად, ფიზკულტურისა და სპორტის ორგანიზებულ მეცადინეობაში უნდა ჩავაბათ ათეულ მილიონობით მშრომელები. საბჭოთა ფიზკულტურული მოძრაობა ნამდვილად მასობრივი რომ გახდება, იგი დაგვეხმარება შევასრულოთ ამხანაგ სტალინის მითითება იმის შესახებ, რომ საჭიროა „აღვზარდოთ ჯანსაღი, სიცოცხლით სავსე მუშათა ახალი თაობა, რომელიც შესძლებს სათანადო სიმაღლეზე აიყვანოს საბჭოთა ქვეყნის ძლიერება და მკერდით დაიცვას იგი მტრების თავდასხმისაგან" („ლენინიზმის საკითხები", გვ. 455).

ჩვენი ქვეყანა არ იშურებს ძალებსა და ხარჯს საბჭოთა ფიზკულტურული მოძრაობის განვითარებისათვის. ფიზკულტურაზე ყოველწლიურად ასეულ მილიონ მანეთობით იხარჯება. ქალაქებსა და სოფლებში ყოველწლიურად შენდება ახალი სტადიონები, სასპორტო მოედნები, საწყლო სადგურები და სხვა სასპორტო ნაგებობანი. უკვე ამჟამად სტადიონების რაოდენობა ჩვენს ქვეყანაში 700 აღემატება, ჩვენ გვაქვს 10 ათასამდე სასპორტო მოედანი, 400-ზე მეტი საწყლო სადგური, 2500-ზე მეტი სასპორტო დარბაზი და სხვ. ყველაფერი ეს გადაცემული აქვთ ფიზკულტურელებს უსასყიდლო სარგებლობაში.

ფიზიკური კულტურა, სპორტი ხელს უწყობს რკინისებური ნებისყოფის, გამძლეობის, სიმამაცის აღზრდას. იგი ადამიანს დისციპლინირებულს ხდის, იმუშავებს მასში სულის ურყევ სიმტკიცეს. საბჭოთა ფიზკულტურელი ჯანსაღი, ლონიერი, მაგარი ადამიანია. იმავე დროს იგი არის კომუნიზმის მოწინავე, შეგნებული მშენებელი, სტახანოველი წარმოებასა და სწავლაში, სოციალისტური სამშობლოს მგზნებარე პატრიოტი.

18 ივლისი მარტო ფიზკულტურელთა დღესასწაული როდია. მას აღნიშნავს და იდღესასწაულებს მთელი საბჭოთა ახალგაზრდობა, მთელი ჩვენი ქვეყანა.

დღეს, ფიზკულტურელის სრულიად-საკავშირო დღესასწაულზე, მილიონობით საბჭოთა სპორტსმენები უპატაკებენ პარტიას, მთავრობას, ფიზკულტურელთა საუკეთესო მეგობარს ამხანაგ სტალინს შრომისათვის და სოციალისტური სამშობლოს თავდადებული დაცვისათვის თავიანთი მზადყოფნის შესახებ, საბჭოთა სახალხო სპორტის ახალი გამარჯვებების შესახებ.

სტალინური ისტორიული ადგილები ბაქოში

ყოფილი ბაილოვის ციხე. მხატვ. შ. მაყაშვილის სურათიდან

„ბაქოს ბოლშევიკური ორგანიზაცია, რომელსაც უშუალოდ ხელმძღვანელობდა ამხანაგი სტალინი, რეაქციის მძიმე წლებში ლენინური პარტიის ურყევი ციხესიმაგრე იყო. დიდი ლენინის ყველაზე უფრო ახლობელი თანამებრძოლის ამხანაგ სტალინის მიერ დანერგილმა სახელოვანმა ბოლშევიკურმა ტრადიციებმა ბაქოს პროლეტარიატი ჩააყენეს რევოლუციის გამარჯვებისათვის, პროლეტარიატის დიქტატურისათვის, სოციალიზმის გამარჯვებისათვის მოწინავე მებრძოლთა რიგებში.

ლ. პ. ბერია

საპირველმაისო მიტინგი „სტენკა-რაზინის“ მთაზე 1907 წ.

„... ვინც ქარს სთესს ქარიშხალს მოიმკის“

„ნავთის სარეწაოები ჩემს ხსოვნაში დარჩა როგორც წყვდიადით მოცული ჯოჯოხეთის გენიალურად შესრულებული სურათი. ამ სურათმა გადააჭარბა დამფრთხალი გონების ყველა იმ ფანტასტიკურ გამონაგონს, რომლებიც კი მე ვიცი, მოთმინებისა და უწყინარობის მქადაგებელთა ყველა ცდას — დააშინონ ადამიანები ეშმაკებთან ცხოვრებით, მდუღარე კუპრით სავსე ქვაბებში, ჯოჯოხეთის უნელებელ ცეცხლში ცხოვრებით. მე არ ვხუმრობ.

შთაბეჭდილება შემაძრწუნებელი იყო“.

მართლაც არ ხუმრობდა მხატვრული სიტყვის გენიალური ოსტატი — მაქსიმ გორკი, რომელმაც ინახულა ქალაქი ბაქო 900-იან წლებში. შავი წყვდიადით იყო მოცული ნავთის ქალაქი, კოშმარული იყო სარეწაოებში შრომა, აუტანელი იყო ცხოვრება.

ჟანდარმთა გენერალი ფონ-ვალი შინაგან საქმეთა მინისტრისადმი გაგზავნილ მოხსენებაში გულახდილად აღიარებდა, რომ ბაქოს ნავთის სარეწაოებში „მუშათა მდგომარეობა საცხოვრებელი ბინების, აბანოების, სამრეცხაოების... და სასმელი წყლის მხრივაც კი, მეტად მძიმეა და არ შეესაბამება კანონის მოთხოვნას... ეს გარემოება მუდამ იწვევს უკმაყოფილების გამოთქმას და წარმოადგენს კარგ იარაღს პოლიტიკური პროპაგანდისათვის, რომელიც ყველაფერში ბრალს სდებს უმაღლეს მთავრობას“.

ნავთის სარეწაოებში და ბაქოს სხვა საწარმოებში, როგორც წესი, სამუშაო დღე 18 საათს აღწევდა. მუშის დღიური ხელფასი შეადგენდა 60-70 კაპ. საშუალოდ მუშა თვიურად იღებდა 90 მანეთს, ხოლო ნესტიან ოთახის ქირა უნდა ეხადა თვიურად 12 მანეთი. ნავთის მრეწველები და მათი დამქაშები არც მუშტებს ერიდებოდნენ. ადამიანის ღირსება აქ ფეხქვეშ იყო გათელილი. ჯარიმები, ცემა, დამცირება სარეწაოებში ჩვეულებრივ მოვლენად იყო გადაქცეული.

განსაკუთრებით აუტანელი გახდა მდგომარეობა 1901-1902 წლებში, როდესაც ნავთის მრეწველობაში დაიწყო კრიზისი. სარეწაოებიდან დათხოვნილ იქნა 5.500-მდე მუშა, ხელფასი შემცირებულ იქნა 20-25 პროცენტით.

ნავთის მრეწველობის მფლობელნი ნობელები, მანთაშევები, როტშილდები და სხვა მექრთამეები მაგრად გრძნობდნენ თავს. მეფე და მისი ყურუმშები ხიშტებით იცავდნენ კაპიტალისტებს. მუშების ცრემლითა და სისხლით შეზავებულ უბედურებაზე აშენებდნენ ეს ჯალათები თავის ბედნიერებას. ნავთის მრეწველები წლიურად მთელი შემოსავლის 50-60 პროცენტს ითვისებდნენ. სხვისი შრომის ძარცვით აშენებდნენ სასახლეებს, და ფუფუნებაში ცხოვრობდნენ...

მოთმინების ფიალა ივსებოდა...

ქართა ქალაქში შავი ღრუბლები ჩამოწვა. ქარიშხალი მოახლოვებული იყო...

1903 წლის 7 ივლისს შეშინებული როტმისტრი დემინი პოლიციის დეპარტამენტს უგზავნიდა ცნობას იმის შესახებ, რომ გაფიცული შეიარაღებული მუშები მასობრივად გამოდიან ქუჩებში და მოუწოდებენ ყველას გაფიცვებისაკენ, რომ ბევრგან ადგილი აქვს შეტაკებებს, რომ მდგომარეობა სერიოზულია და მოსალოდნელია მძლავრი ქარიშხალი.

არალეგალურ ბოლშევიკურ სტამბაში კი ამ დროს იბეჭდებოდა სტალინური პროკლამაციები, რომლებიც ყუმბარასავით სკდებოდა ბაქოს მუშათა უბნებში. ისინი გაბედულ ბრძოლებისაკენ მოუწოდებდნენ მუშებს, განსაკუთრებული სიმახვილით ააშკარავებდნენ ცარიზმის სიდამპლეს, ამავე დროს აფრთხილებდნენ მეფის ლურჯ მუნდირებიან სატრაპებს:

„თქვენ გინდათ დაეყრდნოთ ხიშტებს — ეს თქვენი ნებაა, მაგრამ გახსოვდეთ, რომ ვინც ქარს სთესს, ის ქარიშხალს მოიმკის“.

და მართლაც 1903 წელი აღინიშნა მძლავრი რევოლუციური გაფიცვებით. 1904 წელი კი გრანდიოზულ ქარიშხლით, რომელიც გადაიქცა ამიერ-კავკასიასა და რუსეთის მთელ რიგ რაიონებში რევოლუციური აღმავლობის დასაწყისად.

„ბაქოს გაფიცვა მთელს რუსეთში იანვარ-თებერვლის სახელოვანი გამოსვლების სიგნალი გახდა“ (სტალინი).

ბაქოს მუშები ზეიმობდნენ ბრწყინვალე გამარჯვებას — პირველად რუსეთის მუშათა მოძრაობის ისტორიაში ნავთის მრეწველებთან კოლექტიური ხელშეკრულების დადებას.

„ყუმბარები“ არალეგალური ბოლშევიკურ სტამბიდან

გარეგნულად ოდნავაც არ გამოირჩევა ეს შენობა ამ კვარტალის სხვა შენობებისაგან; ჩვეულებრივი ერთსართულიანი სახლია. ამ სახლის ქვეშ, უფრო სწორად—იატაკქვეშ იბეჭდებოდა პირველი ბოლშევიკური არალეგალური გაზეთი „ბრძოლა“, აქვე მრავლდებოდა საზღვარგარეთიდან მიღებულ მატრიცებზე ლენინური „ისკრა“.

ნ. კ. კრუპსკაია ამ ისტორიული სტამბის შესახებ სწერდა:

„ბაქოში შექმნილი იყო არალეგალური სტამბა, რომელიც ბეჭდავდა „ისკრას“. ბაქო წარმოადგენდა მაშინ ისკრული მოძრაობის დასაყრდენ პუნქტს. ბაქოს სტამბა ამარაგებდა „ისკრით“ თითქმის მთელ რუსეთს“.

რამდენი სტალინური პროკლამაცია დაიბეჭდა ამ სტამბაში, რომელსაც ბაქოს მუშათა მასებში მიჰქონდა ბოლშევიზმის მგზნებარე სიტყვები! რა გაშმაგებით დაეძებდნენ მის კვალს ჟანდარმერიის მსუნაგები!

ლაპარაკია სწორედ იმ სტამბაზე, რომელიც ცნობილია „ნინას“ სახელით. რესტავრირებულ სტამბაში ახლა ბოლშევიკური პრესის გამოფენაა მოწყობილი. აქ თავმოყრილია ყველა ის გაზეთები, ჟურნალები, ბროშურები და პროკლამაციები, რომლებიც გამოდიოდა დიდი სტალინის და მის სახელოვან თანამებრძოლთა ხელმძღვანელობით.

უდიდესი ცნობისმოყვარეობით ათვალიერებ გამოფენილ ექსპონატებს. მოუთმენლად დადიხარ ოთახიდან ოთახში, გინდა ნახო ის დაზგები, ის მანქანები, ის შრიფტი, რაც ლადო კეცხოველმა მოიტანა აქ დიდი სტალინის დავალებით.

განა ასე ადვილად მიაგნებ სტამბას?

ბოლშევიკები გულუბრყვილოდ როდი აწყობდნენ კონსპირატულ ადგილებს. სტამბა იატაკქვეშაა—სადღაც ქვესკნელში, მაგრამ საიდან აქვს ჩასასვლელი? ყველა კარი გაიღო, სტამბა კი მაინც არა სჩანს.

ვინ იფიქრებს, რომ სტამბაში ჩახვალთ კარადიდან. ამ ოთახში, საიდანაც სტამბაში ჩადიან 3 კარადაა კედელში ამოშენებული. უნდა იცოდე, რომელ ოთახში შეხვიდე, რომელი კარადის კარები გაღო, როგორ ამოხსნა თარო და როგორ ჩახვიდე სარდაფში. ყოველივე ეს ერთი შეხედვით მარტივად არის გაკეთებული, მაგრამ კარგად დაუფლებული უნდა იყო კონსპირაციის ტექნიკას, რომ ასე მოხერხებულად მოაწყო სტამბა.

ჩადიხართ ბნელ სარდაფში. აი საბეჭდი მანქანა, შრიფტი და სხვა ხელსაწყოები. ამ მანქანასთან ბევრი ღამე გაუთენებია თეთრად დიდი სტალინის თანამებრძოლს, შეუდრეკელ ბოლშევიკს ლადო კეცხოველს. იგი იყო რედაქტორიც, მეტრანპაჟიც, კორექტორიც, გამომშვებიც, მბეჭდავიც. გასაგებია, თუ რამდენად მძიმე იყო აქ მუშაობა. ლადო კეცხოველი უდიდესი სიყვარულით და მონდომებით აკეთებდა საქმეს.

ამ შრიფტით და ამ საბეჭდ მანქანაზე მზადდებოდა უამრავი პროკლამაციები, რომლებსაც უდიდესი გამარევოლუციონერებელი მნიშვნელობა ჰქონდა. სტალინური სიღრმითა და სიმახვილით დაწერილი პროკლამაციები ელვის სისწრაფით ვრცელდებოდა. სტალინური სტრიქონების დიადი ძალა რაზმავდა ბაქოს მუშებს მედგარი შეტევებისათვის...

„ნინამ“ შეასრულა ისტორიული საქმე.

აქ იწრთობოდა ამიერ-კავკასიაში ბოლშევიკური პრესის პირველი ბასრი იარაღი.

რა ამაყად და დიადად წარმოგვიდგება ახლა ეს ისტორიული კერა!

თამამად შეუძლია კიდეც იამაყოს თავისი სახელოვანი წარსულით.

ხ ა ნ ლ ა რ ი

„Ты знал Ханлара, ты его растил, лелеял как отец“

(ბაქოს ინტელიგენციის მიმართვიდან ამხანაგ სტალინისადმი).

კარიაგინის მაზრის სოფელ გოჩახმედლიდან მოვიდა გლეხის ბიჭი ნავთის ქალაქში. ძნელი იყო ცხოვრება სოფლად. სილატაკეს, შიმშილსა და უუფლებობას ვერ იშორებდნენ გლეხთა ქოხები. ვერ აიტანა ხანლარმა ასეთი ცხოვრება და იგი სამუდამოდ დასტოვა.

1904 წელს ჩავიდა ბაქოში და ნაცნობების საშუალებით შავ მუშად მოეწყო ბიბი-ეიბათში ნაგიევის სარეწაოში. მალე ის ხარატი ხდება.

დიდი გავლენა მოახდინა ხანლარზე მუშათა მაშინდელმა აუტანელმა ცხოვრებამ. იგი ეცნობა მოწინავე მუშა-ბოლშევიკების აზრს, იდეებს და უყოყმანოდ ემხრობა მათ. 17 წლის ხანლარი აქტიურად ებმება რევოლუციურ მუშაობაში. ესწრება ბოლშევიკების არალეგალურ კრებებს, რომლებიც იმ დროს ბაქოში მყოფ ამხანაგ სტალინის ხელმძღვანელობით ტარდებოდა.

1904-05 წლებში ხანლარი მტკიცედ დაადგა ბოლშევიკი რევოლუციონერის გზას. მას ღებულობენ რსდმპ ბიბი-ეიბათის რაიონულ ორგანიზაციაში და იგი ხდება მუსულმანთა სოციალ-დემოკრატიული ჯგუფის „გუმეტის“ აღმასრულებელი ბიუროს წევრი.

ხანლარი სძულდათ მეფის ხელისუფლებას და ნავთის მრეწველებს. ეს ძალას ჰმატებდა მას, ახალი ბრძოლისაკენ მოუწოდებდა. ხანლარი უყვარდათ მუშებს, ეს ახარებდა და ამხნევებდა მას. 21 წლის ხანლარი თავგამეტებით იბრძოდა მუშათა განთავისუფლებისათვის...

მაგრამ მალე შესწყდა ეს დაუდგრომელი სიცოცხლე. მეფის ხელისუფლების ჯალათებმა ჩვეულ ხერხს მიმართეს, ისინი ქურდულად გაუსწორდნენ რევოლუციისათვის გმირულ მებრძოლს.

1907 წლის 19 სექტემბერს (2 ოქტომბერს) ღამის 2 საათზე, როცა სამუშაოდან ბრუნდებოდა, ხანლარი მძიმედ დასჭრეს. 26 (9 ოქტომბერს) სექტემბერს იგი სასიკვდილოდ დაჭრილი, გარდაიცვალა.

ხანლარის სიკვდილმა მუშების ახალი აღშფოთება გამოიწვია. რსდმპ ბოლშევიკური ორგანიზაციის ბიბი-ეიბათის რაიონული კომიტეტის პროკლამაცია მოუწოდებდა:

„ამხანაგებო! ხანლარის საქმე — ჩვენი საკუთარი საქმეა. ვინც მას ესროდა, ისინი გვესროდნენ ჩვენც, მოწინავე მუშებს... ჩვენ ვუჩვენებთ ქვეყანას, რომ ხანლარი მარტო არ არის, რომ თვითეული მოწინავე მუშის უკან დგას მრავალათასოვანი მასების არმია, რომელიც მზად არის მკერდით დაიცვას თავისი ამხანაგები—ბელადები“.

ამხანაგ სტალინის მითითებით გამოიყო ხანლარის დამკრძალავი კომისია. დაკრძალვა, რომელიც 12 (29 სექტემბერს) ოქტომბერს მოხდა, გადაიქცა უდიდეს პოლიტიკურ დემონსტრაციად. 20 ათასზე მეტმა მუშამ მიიღო მასში მონაწილეობა. ამ დღეს სარეწაოს მუშები არ გასულან სამუშაოდ. დაკრძალვას ხელმძღვანელობდა ამხანაგი სტალინი. მასში მონაწილეობას იღებდნენ აგრეთვე ამხანაგები შაუმიანი, ორჯონიკიძე, აზიზბეკოვი, ჯაფარიძე და სხვ.

ყაზარმები და პოლიცია ბაქოს პოლიცმეისტერის მეთაურობით იცავდნენ პროცესიას. ხელისუფლებას ეშინოდა აღელვებული მუშების. მუშებს აეკრძალათ სიმღერა, აკრძალეს ორკესტრი. მაშინ ამხანაგ სტალინის წინადადებით გაგზავნილ იქნა ქარხნებში მოწინავე მუშები საყვირების მისაცემად.

დაკრძალვის მონაწილე ვალეკი თავის მოგონებებში სწერს:

„...უნდა გენახათ, რა მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ პოლიცმეისტერი და ბოქაული, როდესაც ახმაურდა ქარხნების ათობით საყვირი. ბოქაული მიიჭრა პოლიცმეისტერთან:—თქვენო მაღალკეთილშობილებავ, ეს რა ვქენით? არ სჯობდა ისევ მუსიკას დაეკრა, ნაკლები ხალხი გამოვიდოდა დაკრძალვაზე.

როდესაც ეს ამხანაგ სტალინს ვუამბე ბევრი იცინა.

მართლაც, ჟანდარმებს ჰქონდათ შეშინების მიზეზი. სამგლოვიარო პროცესია გადაიქცა მუშათა მძლავრ პოლიტიკურ დემონსტრაციად“.

ხანლარის საფლავზე მოკლე, მკაფიო სიტყვა წარმოსთქვა ამხანაგმა სტალინმა, რომელმაც მუშებს მოუწოდა გაბედული რევოლუციური ბრძოლისაკენ, როგორადაც იბრძოდა ხანლარი. ამხანაგმა სტალინმა ამხილა ხანლარის მკვლელობის ორგანიზატორები.

ხანლარის დასაფლავების მონაწილე ბოლშევიკების გადმოცემით, ამხანაგმა სტალინმა უთხრა ხანლარის მამას: — ნუ სტირი, მოხუცო, ჩვენს მხარეზედაც იქნება დღესასწაული. შენ კეთილშობილი შვილის მამა ხარ.

ხანლარის საფლავი ამჟამად დაცულია, როგორც ისტორიული ძეგლი.

„სტენკა-რაზინის“ მთაზე

„შესახედაობა დიდებული აქვს, წარმოსადეგობა კეთილშობილი, სახის გამომეტყველება ამაყი; მაღალი ტანისაა. პირისახე დაკენკილი აქვს. იგი შიშსა და სიყვარულს აღუძრავდა ადამიანებს“ — გადმოცემით ასეთი ყოფილა XVII საუკუნის გლეხთა მოძრაობის ლეგენდარული მეთაური სტეფანე რაზინი, რომლის სახელიც უწოდა ხალხმა ამ მთას. ხალხური ლეგენდები, თქმულებები და სიმღერები მოგვითხრობენ, რომ ამ მთის მწვერვალზე XVII საუკუნეში დაბანაკდა თავისი რაზმით ამბოხებულ ყაზახთა ატამანი.

ეს მთა მრავალი შესანიშნავი ეპიზოდის მოწმეა. აქ რევოლუციის აზვირთებისა და რეაქციის წლებში თავს იყრიდნენ ბალახანის რაიონის მუშები, ხშირად ჩამოდიოდნენ მუშები სხვა რაიონების სარეწაოებიდანაც. მაგრამ „სტენკა რაზინის“ მთა არასოდეს დაივიწყებს მეორე ისტორიულ ეპიზოდს. 1907 წელს ამ მთის ფერდობზე ჩატარდა ბაქოს მუშათა მრავალრიცხოვანი საპირველმაისო მიტინგი.

მაღლობზე, რომელიც გადმოჰყურებს ბალახანის მთელს რაიონს აღმართულია მემორიალური დაფა შემდეგი წარწერით:

„აქ 1907 წელს შესდგა ბაქოს პროლეტარიატის მრავალათასიანი საპირველმაისო მიტინგი, რომელზეც დააპატიმრეს მიტინგის ათეული მონაწილე და მათ შორის მგზნებარე სიტყვით გამოსული დიდი სტალინის სახელოვანი თანამებრძოლი სერგო ორჯონიკიძე“.

სადღაა ძველი აშმორებული ბალახანა?

„სტენკა რაზინის“ მთიდან ახლა თვალწარმტაც პანორამად მოსჩანს ახალი სამრეწველო კეთილმოწყობილი ქალაქი განიერი მოასფალტებული ქუჩებით, ლამაზი მრავალსართულიანი სახლებით. ეს ლენინის რაიონია. ამ რაიონში ხშირად იმყოფებოდა ამხანაგი სტალინი, რომელიც პირადად ატარებდა მუშებთან სხვადასხვა თათბირებს.

ამავე რაიონში დაცულია გაზეთ „გუდოკის“ რედაქციის ბინა. ამ ბინაში ხშირად მიდიოდა ამხანაგი სტალინი, ხელმძღვანელობდა რა გაზ. „გუდოკის“ მუშაობას.

რამოდენიმე კილომეტრითაა დაშორებული სახლი, სადაც ცხოვრობდა ამხანაგი სერგო ორჯონიკიძე. აქ მუშაობდა იგი ფერშლად. აქ იღებდა სერგო ავადმყოფ და ჯანმრთელ მუშებსაც. ამხანაგ ორჯონიკიძის მეორე დაპატიმრების შემდეგ, როცა ეს ბინა გაჩხრიკეს, აღმოაჩინეს ბაქოს ბოლშევიკური ორგანიზაციის ოქმები და სხვა დოკუმენტები.

„მისი აღმატებულება“ ანგარიშში მოსტყუვდა

წითელი რაზმის წევრი მამედ იაროვი მარტის ცივ ამინდში იდგა ბაილოვის სახლის წინ და ქუჩას ზვერავდა.

1908 წლის 15 მარტის საღამო იყო. ბაილოვის სახალხო სახლის დარბაზში, რომელიც ბიბი-ეიბათის ნავთის სარეწაოს მუშათა კლუბს წარმოადგენდა, ოსტროვსკის ცნობილი პიესა „ტყე“ მიდიოდა. დარბაზის გვერდით ბიბლიოთეკაში კი მიმდინარეობდა სარაიონთაშორისო პარტიული კონფერენცია, რომელსაც ხელმძღვანელობდა ამხანაგი სტალინი. კონფერენციას ესწრებოდნენ ამხანაგები შაუმიანი, სპანდარიანი და სხვ.

პოლიციამ წინა დღით, ე. ი. 14 მარტს, იცოდა ამ კონფერენციის მოწვევის შესახებ. პოლიცმეისტერი თავს გამარჯვებულად გრძნობდა, როცა თავისი აგენტები დანიშნულ დროს კონფერენციის შესაპყრობად გაგზავნა.

კონფერენცია ჯერ კიდევ არ იყო დამთავრებული, როცა ქუჩაში პოლიციელები გამოჩნდნენ. წითელრაზმელი ქუჩაში აღარ იყო. კონფერენციის ხელმძღვანელებმა უკვე იცოდნენ პოლიციის თავდასხმის შესახებ და გამოსავალს ეძებდნენ.

პოლიციელები შევიდნენ კლუბის დარბაზში და ის იყო მიზნისთვის უნდა მიეღწიათ, რომ მოულოდნელად სინათლე ჩაქრა და კლუბში საშინელი სიბნელე ჩამოწვა. სცენაზე მოქმედება შეწყდა.

— ხანძარი, ხანძარი გაჩნდა! — გაისმა ხალხში. შეიქმნა პანიკა. გულგახეთქილი მაყურებლები სტოვებდნენ დარბაზს. რამდენიმე წუთის შემდეგ კლუბში აღარავინ იყო. გონებადაკარგული პოლიციელები ამაოდ ეძებდნენ კონფერენციის მონაწილე ბოლშევიკებს. ისინი აზრზე მხოლოდ მაშინ მოვიდნენ, როცა საქმე უკვე წაგებული იყო.

ხელცარიელ პოლიციელებს გულგახეთქილი შესცქეროდა ბოლშევიკებზე თავდასხმისათვის მომზადებული პოლიცმეისტერი.

ანგარიშში მოსტყუვდა მისი აღმატებულება!

ბოლშევიკური ცენტრი განაგრძობს ხელმძღვანელობას

მრავალმხრივაა საინტერესო ბაილოვის ციხე. აქ 1908-1910 წლებში მოთავსებული იყვნენ ამხანაგი სტალინი და მისი თანამებრძოლები სერგო ორჯონიკიძე, სარატოვეცი, ალიოშა ჯაფარიძე და სხვ.

ბოლშევიკური ორგანიზაციის მეთაურები ისხდნენ ციხის მესამე კამერაში. ამიტომ ამ კამერას „ბოლშევიკურ კამერას“ უწოდებდნენ. ჟანდარმერია ფიქრობდა, რომ ბოლშევიკების მეთაურების იზოლირებით გაანადგურებდა ბოლშევიკურ ორგანიზაციებს, მოსპობდა პოლიტიკურ აგიტაციას ცარიზმის წინააღმდეგ. მაგრამ ასე როდი მოხდა.

ამხანაგი სტალინი ახერხებდა ციხიდან კავშირის დამყარებას ორგანიზაციებთან. აქედანაც არ აკლებდა იგი ორგანიზაციას სისტემატურ მზრუნველობას და ხელმძღვანელობას. ცნობილია, რომ ბოლშევიკურ გაზეთ „ბაკინსკი რაბოჩის“ მეორე ნომრის მასალები მომზადებულ იქნა ამხანაგ სტალინის მიერ ციხეში. ჟანდარმერიის გამოთაყვანებული აგენტები კი რედაქციას გარეთ დაეძებდნენ, როცა იდეური ორგანიზატორი ციხეში ჰყავდათ გამომწყვდეული. ასევე უშედეგოდ დაეძებდნენ ბოლშევიკური ორგანიზაციების ცენტრს სარდაფებში, როცა ფაქტიურად მომქმედი ცენტრი ციხეში იყო.

ციხეში ბოლშევიკები უდიდეს პოლიტიკურ მუშაობას ატარებდნენ. აქაც, ციხის კამერებშიც, იდეურად ანადგურებდნენ მენშევიკებს და ესერებს. პ. დ. საყვარელიძე მოგვითხრობს, რომ „...პოლიტიკურ კომუნაში თითქმის პერმანენტულად იმართებოდა სადისკუსიო კრებები, სადაც ირჩეოდა ყოველგვარი პრინციპული საკითხი. რევოლუციასა, დემოკრატიასა და სოციალიზმთან დაკავშირებით. სადისკუსიო კრებები მეტწილად იმართებოდა ბოლშევიკების თაოსნობით. სტალინი ხშირად გამოდიოდა ამ კრებებზე ბოლშევიკების ფრაქციის სახელით ხან მომხსენებლად, ხან ოპონენტად... ბაქოს ციხეში სტალინის ინიციატივით იმართებოდა პარტიული საუბრები, შექმნილი იყო რაღაც პარტიული კურსების მაგვარი, სადაც მისივე ხელმძღვანელობით სწარმოებდა მეცადინეობა პარტიის, მარქსიზმის და საერთაშორისო მუშათა მოძრაობის საკითხებში (რეფორმიზმი, სინდიკალიზმი, კოოპერატიზმი, ანარქიზმი). დიდი ყურადღება ექცეოდა აგრეთვე ფილოსოფიურ პრობლემებსაც...“

ვინმე ყოფილი ესერი, რომელიც იმ პერიოდში იჯდა ბაილოვის ციხეში, სწერდა ესერების გაზეთ „დნი“-ში:

„იშვიათი იყო ისეთი ახალგაზრდა მუშა, რომელიც ამ ციხიდან არ გამოვიდოდა როგორც პროფესიონალური რევოლუციონერი, და ეს უმთავრესად კობას წყალობით... მარქსიზმი იყო კობას სტიქია. ამიერ-კავკასიაში კობა მიაჩნდათ მეორე ლენინად. არ არსებობდა ძალა, რომელიც შესძლებდა კობას გადაცდენას ერთხელვე აღებული ხაზიდან. ის მიაჩნდათ მარქსიზმის საუკეთესო მცოდნედ. ამით აიხსნება მისი განსაკუთრებული სიძულვილი მენშევიკებისადმი. მისი აზრით, ყველა, ვინც თავის თავს მარქსისტს უწოდებს, მაგრამ მარქსიზმს არაბოლშევიკურად განმარტავს — გაიძვერაა“...

ერთხელ, როდესაც მუშებს ასახლებდნენ ციმბირში, ბაილოვის ციხის საკნიდან გამოჩნდა ამხანაგი სტალინი, რომელმაც მუშებს ასეთი გამამხნევებელი სიტყვებით მიმართა: „გაუფრთხილდით ბორკილებს, ისინი ჩვენ გამოგვადგება მეფის მთავრობისათვის“...

რამდენიმე ხნის შემდეგ, როცა ორ მწკრივად დაწყობილ პოლკს ეტაპით მიჰყავდა სხვა პოლიტიკურ პატიმრებთან ერთად ამხანაგი სტალინიც—ბაქოს პროლეტარიატი გულისტკივილით ემშვიდობებოდა სოლვიჩეგოდსკისაკენ მიმავალ თავის საყვარელ ხელმძღვანელს...

გაივლიან ათეული და ასეული წლები. ბაილოვი არ დაივიწყებს ისტორიულ ეპიზოდებს, როგორ მზადდებოდა ბოლშევიკურ კამერაში დიდი სოციალისტური რევოლუციის აზრები, როგორი გატაცებით და გამარჯვების ურყევი რწმენით ლაპარაკობდა ამხანაგი სტალინი მარქსიზმ-ლენინიზმის ყოვლისშძლე იდეებზე, იმ იდეებზე, რომლებიც ბრწყინვალე გამარჯვებას ზეიმობენ ახლა ჩვენს დიდებულ ქვეყანაში, იმ იდეებზე, რომლებიც დაეუფლებიან მთელს მსოფლიოს. ბაილოვის ციხე თავისი მესამე კამერით დარჩება როგორც ბოლშევიზმის ერთერთი შესანიშნავი ძეგლი.

ვ. დევაძე
ვ. მამალაძე

ქალ. ბაქო.

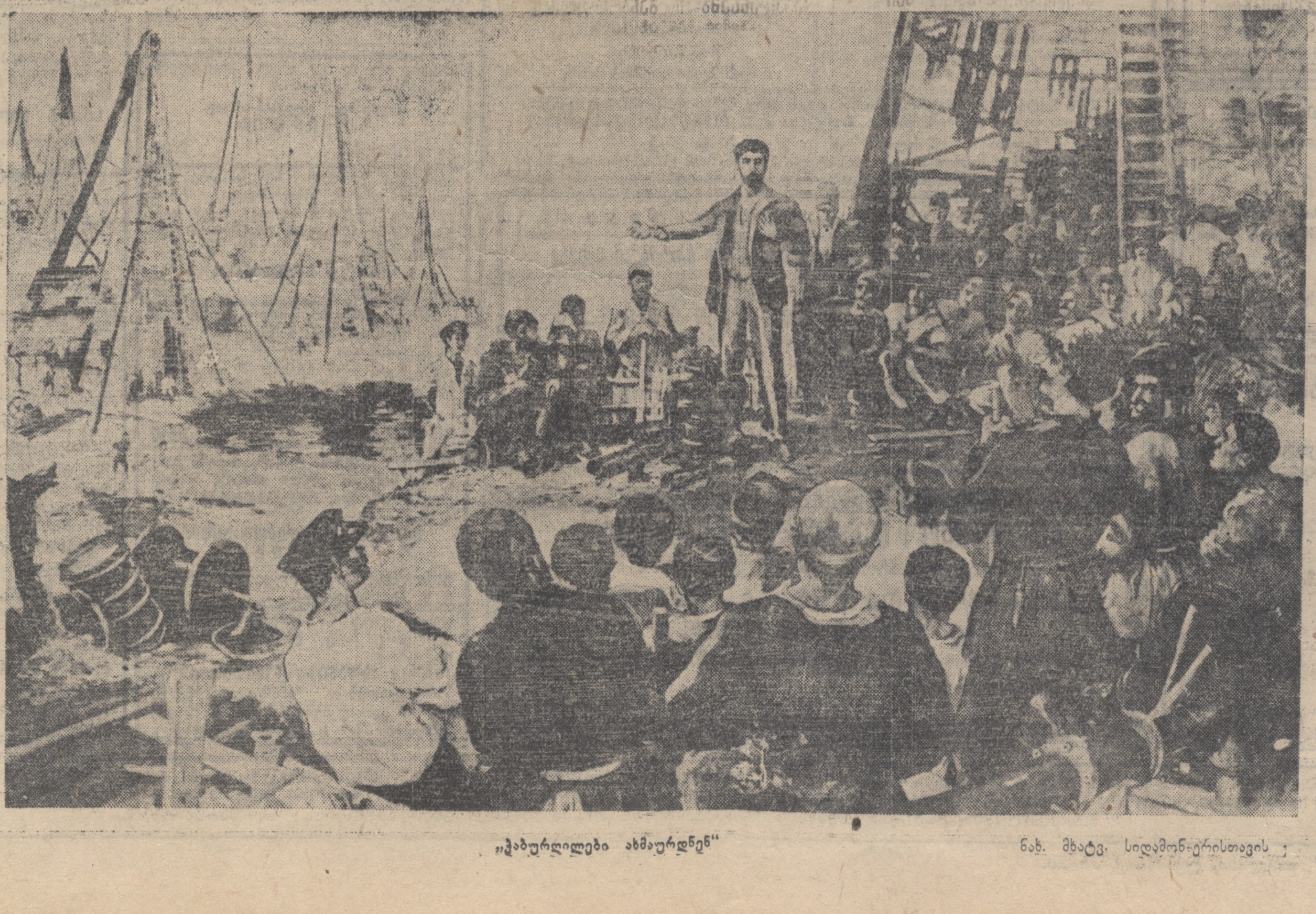

„ჭაბურღილები ახმაურდნენ“ ნახ. მხატვ. სიდამონ-ერისთავის

ვლადიმერ მაიაკოვსკის სამშობლოში

ბაღდათი, 17 ივლისი (საქდესი). ნერგეთის ხეობის შესავალთან, ხანის-წყლის მაღალტყიან ნაპირზე, სდგას ხის სახლი. 46 წლის წინათ, 1893 წლის 19 ივლისს, ამ სახლში დაიბადა მგზნებარე პოეტი ვლადიმერ ვლადიმერის-ძე მაიაკოვსკი. მქუხარე მდინარეები და უღრანი ტყით დაფარული მთები მოწმენი იყვნენ პოეტის ბავშვობისა. საათობით იჯდა იგი ხეობის მახლობლად მოჩხრიალე წყაროსთან და სტკბებოდა მხიბლავი ბუნებით.

ბაღდათში ბევრს ახსოვს მეტყევე ვ. კ. მაიაკოვსკის ოჯახი და ვალოდიას ბავშვობა. სიმონ თოდაძე 107 წლისაა, მაგრამ მოხუცი მხნედ გამოიყურება. მას ახლო ნაცნობობა ჰქონდა მაიაკოვსკების ოჯახთან, მათი მეზობელი იყო. სიმონს ხშირად დაჰყავდა პატარა ვალოდია ტყეში, მასთან ერთად ზეკარის უღელტეხილზედაც კი ყოფილა. ვალოდიას ბავშვობიდანვე უყვარდა ტყე, საათობით დასეირნობდა ასწლოვან ხეებს შორის. თუ როგორ უყვარდა ვალოდიას ბუნება, ამას მოგვითხრობენ პოეტის კბილა ოლღა კუჭუხიძე, და ტყის ყოფილი დარაჯი ვიქტორ კოპაძე, რომელიც მაიაკოვსკის მამასთან მუშაობდა.

— ვალოდია ჭკუიანი და ცოდნისმოყვარე ბიჭი იყო,—ამბობს ოლღა კუჭუხიძე. ხშირად მარტოდ-მარტო დადიოდა ტყესა და მინდვრებში. ქუთაისის გიმნაზიაში სწავლის დროსაც მუდამ აინტერესებდა სამშობლო სოფელი.

ბაღდათის მშრომელნი პატივს სცემენ თავიანთი თანასოფლელის ხსოვნას, ამაყობენ იმით, რომ მათ სოფელში დაიბადა უშესანიშნავესი პოეტი — აგიტატორი. ქუჩა, რომელიც სოფლის ცენტრიდან მაიაკოვსკის სახლისაკენ მიდის, პოეტის სახელს ატარებს. ვლადიმერ მაიაკოვსკის სახელი დაერქვა აგრეთვე კულტურის სახლს, რომელიც შარშან გაიხსნა.

სოფელი, სადაც დაიბადა და ბავშვობა გაატარა ვ. ვ. მაიაკოვსკიმ, გარდაიქმნა, კეთილმოწყობილ რაიონულ ცენტრად გადაიქცა. ბაღდათს ამშვენებს სწორი, ფართო ქუჩები, ცაცხვებით, აკაციებითა და ჭადრებით შემორგული. სოფლის ცენტრში არის კულტურის სახლის ლამაზი შენობა საუცხოო ბაღითურთ. ბაღდათს აქვს საავადმყოფო, საშუალო სკოლა, ხე-ტყის სახერხი და კრამიტის ქარხნები, ელექტროსადგური. უკანასკნელ წლებში გაშენდა მრავალი ქვითკირის სახლი. ბედნიერად, შეძლებულად და კულტურულად ცხოვრობენ ბაღდათის კოლმეურნეები.

ქუთაისის არქივში ინახება საქმეები ქუთაისის კლასიკური გიმნაზიისა, სადაც 1902-დან 1906 წლამდე სწავლობდა ვლადიმერ მაიაკოვსკი. გიმნაზიის პედაგოგიური საბჭოს ჟურნალში 1906 წლის 25 მაისს, 2 და 9 ივნისს (ძვ. სტ.) ჩაწერილია: „ვლადიმერ მაიაკოვსკი გადაყვანილ იქნას უგამოცდოდ მე-3 პარალელური კლასიდან შემდგომ კლასში". ხოლო 1906 წლის 1 ივლისს პედაგოგიური საბჭო აღნიშნავს, რომ ივნისში მე-3 პარალელური კლასიდან გავიდა ვლადიმერ მაიაკოვსკი, დედამისის თხოვნის თანახმად.

გიმნაზიის საქმეში ინახება აგრეთვე პოეტის მამის ვლადიმერ კონსტანტინეს-ძე მაიაკოვსკის თხოვნა გიმნაზიის დირექტორის სახელზე. პოეტის მამა სთხოვს დირექტორს, მძიმე მატერიალური მდგომარეობის გამო გაანთავისუფლოს სასწავლო გადასახადისაგან მისი შვილი ვლადიმერი. თხოვნას დართული აქვს ცნობა იმის შესახებ, რომ ვლადიმერ კონსტანტინეს-ძე მაიაკოვსკის არავითარი სახსარი არ მოეპოვება, გარდა ჯამაგირისა.

კულტლაშქრობა ხევსურეთში

უკანასკნელი ეტაპი ხახმატი-ბარისახო

(ბარისახო, ჩვენი სპეც. კორესპონდენტისაგან)

კულტლაშქრობის ამბავი მთელ ხევსურეთს მოედო. უკან დაბრუნებისას ატაბეში, ლებაისკარში, არდოტში, ბისოში, გუდანში და სხვა სოფლებში დიდი სიხარულით გვხვდებოდნენ, ყველგან წინდაწინ გვიმზადებდნენ დასასვენებელ ბინებს, ვახშამს. ახალგაზრდა ხევსურები დიდი ინტერესით გვესაუბრებოდნენ წითელარმიელთა ცხოვრებაზე, მათ გმირულ ბრძოლებზე. განსაკუთრებით დიდი ყურადღებით ისმენდნენ ხასანის ტბასთან მომხდარ ამბებს და მესაზღვრე წითელარმიელთა გმირობის ეპიზოდებს. საუბრის დროს სოფ. ღულის მცხოვრებმა წვევამდელმა იმედა ქისტაურმა სურვილი გამოსთქვა მესაზღვრეთა ნაწილებში იმსახუროს. მან სთქვა:

— თოფის სროლა კარგი ვიცი, 50 მეტრზე ასანთის კოლოფს არ ავაცდენ, თუ საზღვარზე დამაყენებენ, ჩვენი სამშობლოს საზღვრების არცერთ დამრღვევს, ჯაშუშსა და დივერსანტს არ გავახარებ.

მოხუცები სიამაყით აღნიშნავდნენ, რომ მათი შვილები ჩინებულად სწავლობენ. დღითიდღე იზრდება მათი კულტურული დონე. თითქმის ყველა მოსწავლე ახალგაზრდას მიზნად აქვს დასახული უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრება. მოხუცთ ეჭვი არ ეპარებათ იმაში, რომ მათი შვილები მიაღწევენ მიზანს, რადგან მთავრობა მათ ყოველმხრივ ეხმარება, გზას უკაფავს განათლებული, ბედნიერი და საამური ცხოვრებისაკენ.

სოფ. ბლოს მცხოვრებმა აბიკა გიგაურმა „შემოგვჩივლა", რომ მისი ერთადერთი 12 წლის ვაჟი ხვთისო სოფლიდან გაურბის, ბიჭი დაჟინებით მოითხოვს თბილისში სასწავლებლად გაგზავნას.

არხოტისა და ბლოს მთის გადალახვის შემდეგ დათვისჯვარის უღელტეხილზე გადასვლა შედარებით იოლი გამოდგა, თუმცა კოკისპირულად კი წვიმდა. საღამოს სოფ. ხახმატს ჩავედით. სოფლის ახლოს დიდძალი ხალხი შეგვეგება. მათ ჩვენთვის წინდაწინ გაემზადებიათ დასასვენებელი ბინა, მოხუცებსა და ახალგაზრდებს უხვად მოჰქონდათ რძე, ყველი, ქათმები, ლუდი, არცერთმა ხევსურმა ფული არ გამოგვართვა.

ქმოსტის, როშკას, ხონისჭალის, ხახაბოს და სხვა სოფლების მცხოვრებთა მიერ სამრევლოების, ხატებისა და მანდილების უარყოფის ამბავი მთელ ხევსურეთში გავრცელებულიყო. მათ მაგალითს სხვა სოფლებშიც ჰბაძავდნენ. ხახმატში, მაგალითად, ღვთისო, მიხა, მამუკა, თოთია, ბიიგარ და ბოსელიკა ალადაურებმა გააუქმეს საკუთარი სამრევლოები.

საღამოს ხახმატის სკოლის მოწაფეებმა სკოლის შენობაში წარმოდგენა მოაწყეს. მოწაფეებმა დასდგეს თავისი მასწავლებელი ქალის ნ. გოგიბერიძის ერთმოქმედებიანი პიესა „კოცონთან", რომელშიც გაკრიტიკებულია ხევსურული ძველი მავნე ადათწესები. წარმოდგენას თითქმის მთელი სოფელი დაესწრო. ბავშვების მიერ დადგმული წარმოდგენა დამსწრეთა შორის ხანგრძლივ ტაშს იწვევდა.

ხახმატიდან ბაცალიგოს სასოფლო საბჭოში (სოფ. ღულში) გამოვიარეთ, რის შემდეგ ბარისახოს გამოვემგზავრეთ. აქ კულტმოლაშქრეთა შესახვედრად ახლომახლო სოფლებიდან დიდძალი ხალხი ჩამოსულიყო, ყველანი სიხარულით გვილოცავდნენ მშვიდობით დაბრუნებას.

კულტლაშქრობა დამთავრდა.

თ. ფურცელაძე

მოდიან რეკორდსმენთა ახალი კადრები

სოხუმი, (საკ. კორ.). საბჭოთა აფხაზეთის ფიზკულტურელი ახალგაზრდობა მიღწევებით ხვდება ფიზკულტურის საკავშირო დღეს. აფხაზეთის საწარმოებსა, კოლმეურნეობებსა, საბჭოთა მეურნეობებსა და სასწავლებლებში უკანასკნელ დროს დიდი წარმატებებია მოპოვებული ფიზკულტურული მუშაობის დარგში. ახალგაზრდობა წარმატებით ეუფლება ფიზკულტურისა და სპორტის რთულ ფორმებს.

სრულიად-საკავშირო, საქართველოს და აფხაზეთის ახალ-ახალი რეკორდების დამყარება თანდათანობით შემოდის აფხაზეთის ფიზკულტურელთა ჩვევაში.

აფხაზეთს ეკუთვნის ბავშვთა ცურვის სრულიად - საკავშირო 6 რეკორდი, ხოლო საქართველოს მასშტაბით 49 რეკორდი, რომლებიც 1939 წლის 1 იანვრისათვის იყო დამყარებული. სოხუმის ცნობილი მცურავი ნ. ბორისენკო ცურვის სრულიად-საკავშირო რეკორდსმენია. ცურვის რეკორდები ეკუთვნით აგრეთვე ვ. რომანოვს და ო. კისელიოვას. ბევრია რეკორდსმენები შტანგის, მსუბუქი ატლეტიკის და ფიზკულტურისა და სპორტის სხვა სახეობათა მიხედვით.

აფხაზეთის ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა უკანასკნელ დროს შესამჩნევად გააუმჯობესეს მუშაობა. თუ გასულ წელს 391 სხვადასხვა სპორტული ღონისძიება ჩატარდა, მიმდინარე წლის მარტო პირველ ნახევარში ჩატარებულია 207 ასეთი ღონისძიება. დიდი ზრდა არის მასობრივ ღონისძიებათა გატარების დარგში. ნახევარი წლის დავალება ამ მხრივ შესრულებულია 176 პროცენტით.

აფხაზეთში განსაკუთრებით ფართოდ განვითარებულია ყუმბარტყორცნა, მსუბუქი ატლეტიკა, წყალბურთი, ფეხბურთი, სასროლო სპორტი, ველოსპორტი და სპორტის სხვა სახეები. ფართო გასაქანს პოულობს სპორტის ნაციონალურ-ხალხური სახეები, ვარჯიში, კრივი, ფრანგული ჭიდაობა და სხვ.

ყოველდღიურად იზრდება მშთ-ს ნიშნოსანთა რიცხვი. თუ გასულ წელს ამ მხრივ აფხაზეთში ძალზე ჩამორჩენილი მდგომარეობა იყო, წელს ნორმების ჩაბარება გადაიქცა ფიზკულტურული მუშაობის წამყვან საქმედ. მშთ-ს პირველი საფეხურის ნიშნოსანთა მომზადების წლიური დავალება უკვე შესრულებულია 86 პროცენტით, ხოლო მეორე საფეხურის ნიშნოსანთა მომზადების დავალება 75 პროცენტით.

გ. მერკვილაძე

[illegible] სპორტის დამსახურებული ოსტატი), დ. იოსელიანი (ორდენოსანი, სპორტის დამსახურებული ოსტატი), ნ. დუმბაძე (საკავშირო რეკორდსმენი), შ. ჩიხლაძე (ფრანგული ჭიდაობის ოსტატი), შ. შავგულიძე (ორდენოსანი, ფეხბურთის ოსტატი), გ. ბაბილოძე (ტანვარჯიშის ოსტატი).

ფოტო რ. აკოფოვისა.

ფიზკულტურული თბილისი

ვ. ვერულაშვილი

თბილისის ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე

ორდენოსან საქართველოს დედაქალაქი შესანიშნავი მიღწევებით ხვდება ფიზკულტურელთა პირველ სრულიად-საკავშირო დღეს. ამაზე მეტყველებენ ციფრები, ფაქტები, ადამიანები.

მიმდინარე წელს „იყავ მზად შრომისა და თავდაცვისათვის" ნორმები ჩააბარა 4.296 ფიზკულტურელმა, წლიური საკონტროლო დავალება დღემდე შესრულებულია 79,8 პროცენტით. „მზად ვარ შრომისა და თავდაცვისათვის" პირველი საფეხურის ნორმები ჩააბარა 4.473 ფიზკულტურელმა, წლიური საკონტროლო დავალება დღემდე შესრულებულია 79,4 პროცენტით. გასულ წელს „მშთ" ნორმები ჩააბარა 5.949 ფიზკულტურელმა, „მშთ" პირველი საფეხურის ნორმები 7.781-მა. საკონტროლო დავალებები შესრულებულ იქნა დიდი გადაჭარბებით.

უკანასკნელ წლებში ძალიან განვითარდა სპორტის მთელი რიგი მნიშვნელოვანი სახეები, მაგალითად ფეხბურთი. თბილისში იშვიათია საწარმო, დაწესებულება ან სასწავლებელი, რომელსაც ფეხბურთელთა გუნდი არ ჰყავდეს, ან და ფეხბურთის მოყვარულთა წრე მაინც არ ჰქონდეს ჩამოყალიბებული. გარდა იმისა, რომ თბილისს ჰყავს ოსტატ ფეხბურთელთა ორი გუნდი („დინამო", „ლოკომოტივი"), ჰყავს აგრეთვე სხვა მნიშვნელოვანი გუნდები; გასულ წელს სპორტსაზოგადოება „მოლოტის" მოზარდ ფეხბურთელთა გუნდმა საკავშირო თასი აიღო. სპორტსაზოგადოება „ნაუკას" და „უროჟაის" გუნდებმა საკავშირო თასი აიღეს თავიანთი საზოგადოებების ხაზით.

თბილისელ ტანმოვარჯიშეებს იცნობენ მთელს საბჭოთა კავშირში და მის გარეთაც. ჩვენ გვყავს მაღალი კლასის ტანმოვარჯიშეები რომანიშვილი, თაყაიშვილი, ჯორჯაძე, რცხილაძე, ბაბილოძე, ყანჩაველი და სხვ. ამხ. პ. რომანიშვილმა 1938 წელს საკავშირო ჩემპიონობა მოიპოვა ტანვარჯიშში, ამხ. თაყაიშვილმა — საკავშირო პროფკავშირების ჩემპიონობა, ხოლო თბილისის ტანმოვარჯიშეთა გუნდი საკავშირო გუნდურ შეჯიბრებაში მეორე ადგილზე გამოვიდა. მიმდინარე წელს ბაბილოძემ მოიპოვა საკავშირო პროფკავშირების ჩემპიონობა.

ცნობილი არიან თბილისის კალათბურთელთა და ფრენბურთელთა გუნდები; სპორტსაზოგადოება „ლოკომოტივის" კალათბურთელთა გუნდმა საბჭოთა კავშირის 6 ქალაქის უძლიერესი კალათბურთელთა გუნდების შეჯიბრებაში პირველობა მოიპოვა. „ნაუკას" ფრენბურთელ ვაჟთა გუნდი საკავშირო პროფკავშირების ჩემპიონია. ამ გუნდს მთელს კავშირში მეორე ადგილი უკავია.

უკანასკნელ ხანებში ფრიად ცნობილი გახდნენ კრივის თბილისელი ოსტატები. ახლახან დამთავრდა საკავშირო პირველობისათვის ბრძოლა კრივში. ფინალში გავიდნენ თბილისელი მოკრივეები ვართანოვი, ნიკოლაევი და ნოვოსარდოვი. ამათგან ვართანოვმა სსრკ ჩემპიონობა მოიპოვა მსუბუქ წონაში.

ფიზკულტურისა და სპორტის თითქმის ყველა სახეში გვყავს ცნობილი ოსტატები. საკმარისია დავასახელოთ სპორტის დამსახურებული ოსტატები გ. ეგნატაშვილი, დ. იოსელიანი, გ. რცხილაძე, ჭადრაკის ოსტატი ვ. გოგლიძე, ორდენოსანი ლ. გოკიელი, ცნობილი შტანგისტი, მსოფლიო რეკორდსმენი კასიანიკი და სხვ.

განსაკუთრებით უნდა შევჩერდეთ სასროლო სპორტზე. ამ დარგშიც დიდი მიღწევები გვაქვს. თბილისის მსროლელთა გუნდმა საკავშირო გუნდურ შეჯიბრებაში პირველობა მოიპოვა. თბილისელმა ავალოვმა პირველი ადგილი დაიკავა სასტენდო სროლის შეჯიბრებაში და მიიღო სსრკ ჩემპიონობა.

მიღწევები, რომლებიც თბილისის ფიზკულტურულ ორგანიზაციებს გააჩნიათ, საკმაოდ დიდია; მომავალში კიდევ მეტი გვაქვს გასაკეთებელი. ამიტომ საჭიროა აღვნიშნოთ ზოგიერთი ნაკლოვანებები და ხელშემშლელი მიზეზები, რათა მათი სასწრაფო ლიკვიდაციით კიდევ უფრო მაღალ საფეხურზე ავიყვანოთ ფიზკულტურული მუშაობა. მიუხედავად იმისა, რომ თბილისს აქვს ფიზკულტურის შესანიშნავი მატერიალური ბაზები, იგი მაინც არ არის საკმარისი იმ გაზრდილ მოთხოვნებთან შეფარდებით, რომლებსაც დღეს ფიზკულტურული ორგანიზაციები გვიყენებენ. 1938-39 წლებში თბილისში არ მოეწყობილა არცერთი მნიშვნელოვანი სასპორტო დარბაზი და მოედანი. ზოგიერთ ფიზკულტურულ საზოგადოებას („მედიკს" და სხვ.) არა აქვს საკუთარი სასპორტო ბაზა. თბილისის პუშკინის სახელობის სამასწავლებლო ინსტიტუტის ფიზკულტურის ფაკულტეტს არა აქვს საკუთარი დარბაზი, სტუდენტები სხვაგან დადიან სამეცადინოდ.

ნაკლებად გვყავს მწვრთნელები ძალოსნობაში, ფარიკაობაში, ხელჩართულ ბრძოლაში და სხვ. სპორტის ამ სახეებს სამხედრო-თავდაცვითი მნიშვნელობა აქვს და ამ დარგებში კადრების უქონლობა შეუწყნარებელია. მდგომარეობას ნაწილობრივ შეამსუბუქებს ის, რომ მიმდინარე წელს ასამდე სტუდენტი გამოუშვა თბილისის ფიზკულტურის ინსტიტუტმა.

ცუდადაა დაყენებული ფიზკულტურული ლიტერატურის გამოცემის საქმე. ფიზკულტურის სასწავლებლების სტუდენტებს არ გააჩნიათ სახელმძღვანელოები ქართულ ენაზე არცერთ დისციპლინაში. ამ ნაკლოვანებების აღმოფხვრა ჩვენი უახლოესი საბრძოლო ამოცანაა.

თბილისის ფიზკულტურელები მომავალში კიდევ უფრო მეტი ენერგიითა და მონდომებით იბრძოლებენ საბჭოთა ფიზიკური კულტურის შემდგომი აღმავლობისათვის, მუდმივი მზადყოფნისათვის შრომისა და თავდაცვის საქმეში.

ფიზკულტურელთა საკავშირო დღის მონაწილე მოსკოვის სპორტული საზოგადოება „შერსტიანიკი" ვარჯიშობის დროს.

საქდესის ფოტოქრონიკა.

დღეს თბილისის სტადიონებზე

თბილისის სასპორტო ორგანიზაციები დიდი ზეიმით ხვდებიან ფიზკულტურელის საკავშირო დღეს, რომლის აღსანიშნავად სტადიონზე და სასპორტო ბაღებზე ტარდება საინტერესო შეჯიბრებანი სპორტის სხვადასხვა დარგში.

ლენინის სახელობის სტადიონზე დაიწყება მოსწავლე მძლეოსნების შეჯიბრება საქართველოს გუნდურ და ინდივიდუალურ პირველობაზე. შეჯიბრებაში მონაწილეობას მიიღებენ ბათუმის, სოხუმის, ქუთაისის, ფოთისა და საქართველოს სხვა რაიონების საუკეთესო მძლეოსნები. ფიზკულტურელები ერთმანეთს შეეჯიბრებიან სხვადასხვა დისტანციაზე რბენაში, სიგრძეზე და სიმაღლეზე ხტომაში, ბირთვის კვრაში, ბადროსა და შუბის ტყორცნაში და სხვ. მოსწავლე მძლეოსნებთან ერთად მონაწილეობას მიიღებენ საქართველოს უძლიერესი მძლეოსნებიც.

საქართველოს სამხედრო გზატკეცილზე ჩატარდება უძლიერეს მოტოციკლისტთა შეჯიბრება საქართველოს პირველობაზე. ამ შეჯიბრებაში გარდა თბილისის მოტოციკლისტებისა, მონაწილეობენ ბათუმის, სოხუმის, ქუთაისის, ფოთის, თელავის, სიღნაღისა და სხვა რაიონების წარმომადგენლები.

ფიზკულტურის პარკის საბანაო აუზში შესდგება საქართველოს სხვადასხვა რაიონების უძლიერეს მცურავებისა და წყალბურთელთა გუნდების მეტად საინტერესო შეჯიბრება საქართველოს გუნდურ და ინდივიდუალურ პირველობაზე. შეჯიბრება მის ჩატარდება სხვადასხვა სტილით ცურვაში, ცურვა შაშხანით [illegible]

ვაკის სტადიონზე [illegible] სპორტის გასამხედროებულ სახეებში (ხელყუმბარის ტყორცნა, [illegible] 150 მეტრის დისტანციაზე [illegible] დაძლევა და სხვ.).

მაუდის და ფეხსაცმლის ახალი ფაბრიკის სტადიონებზე შესდგება ნიშანზე „მზად ვარ შრომისა და თავდაცვისათვის" პირველი საფეხურის ნორმების მასობრივი ჩაბარება, ნიშნოსნების შეჯიბრება ძრავალჭიდში, ამანათრბენაში, სროლაში...

საჭადრაკო კლუბში ოსტატ ვ. გოგლიძე ჩაატარებს თამაშის ერთდროულ სეანს, სკოლის მოსწავლე მოჭადრაკეების საუკეთესო წარმომადგენლებთან. გოგლიძის წინააღმდეგ ითამაშებენ: ო. კაკაბაძე, ბლაგიძე, მესროპოვი, ი. პოზნიკოვი და სხვანი. აქვე ჩატარდება კონკურსი საჭადრაკო ამოცანების საუკეთესო გადაწყვეტაზე.

პლეხანოვისა და პიონერთა და მოსწავლეთა კლუბებში ჭადრაკის თამაშს ერთდროულ სეანსებს ჩაატარებენ ა. ებრალიძე და ა. ფალავანდიშვილი.

ორჯონიკიძის სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკში მოეწყობა მაუდის ფაბრიკის, ტრამვაის მუშაკებისა და კალინინის სახელობის ქარხნის მოჭადრაკეთა ნაკრები გუნდების შეჯიბრება.

ლ. ბერიას სახელობის სტადიონზე შესდგება ფეხბურთელთა გუნდების საქალაქთაშორისო მატჩი. ითამაშებენ თბილისის „დინამოს" (პირველი გუნდი) და ბათუმის „ტემპი".

ფიზკულტურელთა საკავშირო დღისათვის

(ბათუმი, ტელეფონით საქ. კორესპონდენტისაგან)

აჭარის ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა ფართოდ გაშალეს მუშაობა ფიზკულტურელთა სრულიად საკავშირო დღისათვის. ამ დღეებში მოეწყო ნორმების მასობრივად ჩაბარება ნიშანზე „მშთ". ჩატარდა, პირველად აჭარაში, მოტოციკლეტისტების შეჯიბრება ყუმბარების ტყორცნაში. მოეწყო აგრეთვე კოლმეურნე ფრენბურთელთა შეჯიბრება აჭარის ასსრ პირველობაზე.

17 ივლისს ჩატარდება ახალგაზრდათა საერთო საქალაქო კრება, მიძღვნილი ფიზკულტურელთა საკავშირო დღისადმი. ქალაქის ბაღის მოედანზე აჭარის ასსრ სახკომსაბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა კომიტეტი აწყობს მხატვრულ ფიზკულტურულ გამოსვლებს, რომლებშიაც მონაწილეობას მიიღებენ საუკეთესო ტანმოვარჯიშენი, მოჭიდავენი და მოკრივენი.

18 ივლისს ბათუმის სტადიონზე მოეწყობა ფიზკულტ. გამოსვლები. დილიდანვე დაიწყება შეჯიბრება ყუმბარების ტყორცნასა და მძლეოსნობაში. ჩატარდება შეჯიბრება ფეხბურთში, კალათბურთსა და ჩოგბურთში.

11 საათზე სტარტი მიეცემა სააგიტაციო მოტოგადარბენის მონაწილეთა ორ ჯგუფს. პირველი ჯგუფის მარშრუტია ბათუმი—ქედა—ბათუმი, ხოლო მეორისა ბათუმი—ქობულეთი—ბათუმი. ამავე დღეს ველოგადარბენა მოეწყობა მარშრუტით ბათუმი—აჭარისწყალი — ბათუმი და ბათუმი—ჩაქვი—ბათუმი. გადარბენაში მონაწილეობას მიიღებს 70 კაცი.

18 ივლისს აჭარის ასსრ რაიონების ცენტრებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში, ქობულეთის, ბეშუმისა და მწვანე კონცხის პიონერთა ბანაკებში ჩატარდება ფიზკულტურული გამოსვლები.

კ. დოლიძე, ჯგინიძე

მეტი ყურადღება თავდაცვითს ლიტერატურას

(თათბირი საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირში)

16 ივლისს საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირში გაიმართა აქტივის თათბირი, რომელსაც დაესწრნენ სსრ კავშირის საბჭოთა მწერლების კავშირის თავდაცვის კომისიის ბიუროს და ჟურნალ „ზნამიას" რედკოლეგიის წევრები—მწერლები ა. ა. ისბახი და ს. ი. ვაშენცევი. თათბირი მიძღვნა მზადებას მწერალთა სრულიად-საკავშირო თათბირისათვის, რომელიც გაიმართება მოსკოვში შემოდგომაზე.

ა. ისბახმა მოხსენება გააკეთა თავდაცვითი ლიტერატურის ამოცანების შესახებ.

ს. ი. ვაშენცევი გამოვიდა ინფორმაციით ჟურნალ „ზნამიას" მუშაობის შესახებ.

თათბირზე სიტყვა წარმოსთქვეს მწერლებმა ა. გომიაშვილმა, რ. ქორქიამ, ს. წვერავამ, ბ. ჩხეიძემ და სხვებმა, რომლებმაც აღნიშნეს საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის სრულიად არასაკმაო ყურადღება თავდაცვის სექციისადმი.

მეტი წილი ნაწარმოებისა თავდაცვითს თემებზე უმთავრესად პოეტებმა (ს. ეულმა, ა. გომიაშვილმა, კ. კალაძემ, გალაქტიონ ტაბიძემ, ა. მაშაშვილმა და სხვ.) მოგვცეს, პროზაიკოსები კი ამ თემაზე ძალიან ცოტას სწერენ.

ამხ. ა. პოჟარიცკიმ (ამიერ-კავკასიის სამხედრო ოლქის პოლიტსამმართველო) აღნიშნა თავდაცვითი ლიტერატურის უდიდესი მნიშვნელობა. მწერლები უფრო ახლოს უნდა გაეცნონ სახელოვანი წითელი არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ცხოვრებას და თავის ნაწარმოებებში ასახონ ჩვენი ქვეყნის ძლიერება და სიდიადე.

თათბირმა გადასწყვიტა წელიწადში სამჯერ გამოუშვას ალმანახები, რომლებშიც მოთავსებული იქნება ნაწარმოებნი თავდაცვითს თემაზე.

ფეხბურთი

თბილისის „დინამოსა" და სტალინგრადის „ტრაქტორის" შეხვედრა

17 ივლისს სტალინგრადში ჩატარდა ფეხბურთის მატჩი თბილისის „დინამოსა" და სტალინგრადის „ტრაქტორს" შორის. მატჩი დამთავრდა 2:2.

ფრენბურთელთა სრულიად-საკავშირო შეჯიბრება

ხარკოვი, 16 ივლისი (საქდესი). გუშინ ხარკოვის სტადიონ „ჯანმრთელობაზე" დიდძალი მაყურებლის თანდასწრებით დაიწყო ფრენბურთელთა შეჯიბრება სსრ კავშირის პირველობაზე. შეჯიბრებაში მონაწილეობას იღებენ მოსკოვის, ლენინგრადის, ვორონეჟის, კურსკის, ოდესის, სარატოვის, თბილისისა და სხვა ქალაქების გუნდები. პირველი თამაში გაიმართა მოსკოვის „ტორპედოსა" და ოდესის „ვოდნიკის" ფრენბურთელთა შორის. გაიმარჯვეს მოსკოველებმა ანგარიშით 2:0. ასეთივე შედეგით მოსკოვის „სპარტაკმა" მოუგო კურსკის „დინამოს" და ხარკოვის „სპარტაკმა" — სარატოვის „მედიკს".

მეტად საინტერესოდ ჩაიარა ქალთა გუნდების თამაშმა. საზოგადოება „ხელოვნების" (ხარკოვი) ახალგაზრდა ფრენბურთელ-ქალებმა მატჩი მოუგეს ლენინგრადის „პიშჩევიკს".

ლ. კეცხოველის სახელობის პარტპროპაგანდის სახლი

19 ივლისს 26 კომისრის სახელობის რაიკომის პარტკაბინეტში — ამხ. ჟუჟიკაშვილის ლექცია თემაზე: საფრანგეთის პოლიტიკურ - ეკონომიური მიმოხილვა. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

დღეს კინოებში

რუსთაველი — შეხვედრა პატარა სადგურზე, **ოქტომბერი** — მეგობრები კვლავ ხვდებიან ერთმანეთს, **დამკვრელი** (ზამთრის)—პირველი სიყვარული, **დამკვრელი**— (საზაფხ.)—ტრაქტორისტები, **კომკავშირელი** (ზამთრის) — ფერადი ხმოვ. ფილმები: მებადური და ოქროს თევზი, ხაბაზერა, მგელი და შვიდი თიკანი, საუცხოო შუქსვეტი, **კომკავშირელი** (საზაფხ.) — საზღვარზე, **რ. ლუქსემბურგის სახ.** — კაპიტან გრანტის შვილები, **სპარტაკი**—საზღვარზე, **26 კომ. სახ.** (საზაფხ.) — დიდი ქალაქის ჩირაღდნები, **კომინტერნი**—დარიკო, **ს. ორჯონიკიძის სახ. კ. დ. ც. პ.**—ესკადრილია № 5.

პასუხისმგებელი რედაქტორი **ვ. ხატიაშვილი**

საქ. სახესტრადის საზაფხულო თეატრი და ბაღი
პლეხანოვის პროსპ. № 123, ტელ. 3-18-50

გასტროლები მოსკოვის თოჯინების სახელმწ. ცენტრ. თეატრისა რსფსრ ხელოვნ. დამ. მოღვაწის ს. ვ. ობრაზცოვის მხატვრული ხელმძღვანელობით
ბავშვებისათვის

18 ივლისს „კაშტანკა" — 19 ივლისს „ბლენძი"
დასაწყისი სად. სრ. 7 საათზე

20—21 ივლისს
უკანასკნელი გასტროლები
მოგზაურობა უცნაურ ქვეყნებში
დასაწყისი საღამოს სრ. 6 ს. 30 წ.
ადგილების ფასები 1 მ-დან 3 მანეთამდე.

სტალინის სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკი
(ფუნიკულიორის პლატო)
18 ივლისს
ესტრადაზე კონცერტი
მონაწილეობენ: ეკ. სოხაძე (რესპ. დამს. არტ., ორდენოსანი), ვასო გოძიაშვილი (რესპ. დამს. არტ.), გრიგორაშვილი, მ. მიქელაძე, რამიშვილი, სიხარულიძე, ქ. კობახიძე, კაიმაკან, მიროშკინ.
როიალთან კომპ. შავერზაშვილი
კონფერანსიე პიერ კობახიძე (რესპ. დამს. არტ.)

1-ლი სახ. მუსიკალური სასწავლებელი
(გრიბოედოვის, 8)
აცხადებს, რომ მიღება იწარმოებს შემდეგ განყოფილებებზე: ფორტეპიანო, სიმებიანი, სასულე (ყოველი სახის ინსტრუმენტები) და საგუნდო სადირიჟორო.
გამოცდა დანიშნულია სასულე განყოფილებაში 28 აგვისტოს 11 საათზე, დანარჩენ განყოფილებებში—29 აგვისტოს 11 საათზე.
განცხადებები მიიღება 15 ივლისიდან 15 აგვისტომდე.
განცხადებასთან ერთად წარმოდგენილ უნდა იქნას შემდეგი საბუთები: 1. ავტობიოგრაფია, 2. მოწმობა შვიდწლედის ან ათწლედის დამთავრების შესახებ, 3. მეტრიკული ამონაწერი, 4. 3 ცალი ფოტოსურათი, 5. ცნობა სამხედრო ვალდებულებისაგან განთავისუფლების შესახებ, 6. ჯანმრთელობის მოწმობა.
2497 დირექცია.

სახ. ესტრადის საზაფხულო თეატრი და ბაღი
პლეხანოვის პროსპ. 123, ტელ. 3-18 50

საზაფხულო თეატრი
18, 19, 20 ივლისს
მუდმივი ადგილ. ტალ. № 51, 52, 53
უკრაინული სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლის გასტროლები
მონაწილეობს 40 კაცი.
სამხატვრო ხელმძღვანელი და დირიჟორი კ. ვ. ოპრიშკო.
დასაწყისი სად. 9 ს. 30 წ.

დახურული თეატრი
18 ივლისს
უკანასკნელი დღეები
მოსკოვის ჯაზი-ანსამბლის გასტროლები
კაზიმირ მალახოვის მონაწილეობით.
დასაწყისი საღამოს 10 ს.

ღია ესტრადა გასტროლები მოსკოვის თოჯინების სახელმწიფო ცენტრ. თეატრისა რსფსრ ხელოვნ. დამსახ. მოღვაწის ს. ვ. ობრაზცოვის ხელმძღვანელობით 18 ივლისს კაშტანკა
ღია ესტრადაზე შესვლა ბაღის შესასვლელი ბილეთებით. დასაწყისი სად. 10 ს.

მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო თეატრი
მოსკოვში საგასტროლოდ გამგზავრების წინ ნაჩვენები იქნება

18 ივლისი	ახალი დეკორატიული გაფორმებით **კოლმეურნის ქორწინება** კომედია 3 მოქმ. პ. კაკაბაძისა.
22 ივლისი	**ურიელ აკოსტა** ტრაგედია 4 მოქმედებად კ. გუცკოვისა.

დასაწყისი საღამოს 8 ს. და 30 წუთზე. ბილეთები იყიდება სალაროში დილის 11 საათიდან საღამოს 9 საათამდე.

სახელმწიფო თეატრალური ინსტიტუტი
(რუსთაველის პროსპ., № 21, ტელ. 3-64-11)
განცხადებათა მიღებას აწარმოებს 10 აგვისტომდე
მიღების პირობები გამოქვეყნებულია ა. წ., 8 ივლისს გაზ. „კომუნისტში" № 154.
3—1 709 დირექცია.

ექიმ ნ. გ. კანტოროვიჩის თმის მკურნალობისა და კოსმეტიკის კაბინეტი
ელბაქიძის დაღმართი, 21
მიღება დილის 12-დან 4 ს-მდე.
მუწუკების, ფერისმჭამელას, ჭორფლის, ლაქების, კანის სიხმელის, თმის დაცვივნის, თებოს მკურნალობა, ხალების, მეჭეჭების, ნაჭრილობევების და პირისახისა და თავის კანის სხვა ნაკლთა გაქრობა. 3—3 1768

ლევან, არჩილ და ლილი გოკიელები მწუხარებით იუწყებიან **ელისაბედ ალექსის-ასულ გოკიელის** გარდაცვალებას. 2527

გენრიეტა შლიფერი, ალექსანდრე დარასელია, მარო თოლორდავა, ასმათ ცინცაძე, კლარა მაიოროვა, ნატა დოლიძე, ლილი მელქაძე იუწყებიან ვენერას მამის **ნესტორ ხოშტარიას** გარდაცვალებას. 2538

მშობლები ალექსი, სოფიო, დები, ანიკო, ელიკო ხარატიშვილები, ნინო რაჭველიშვილი შვილით ბაადურით იუწყებიან, რომ 18/VII, 7 ს. კუკიის სასაფლაოზე შესდგება **მარიამ ეგნატაშვილის** სამოქ. პანაშვიდი. 2540

შვილები ფატმან, თამარ, მაგდა, ვახტანგ, სიძეები დოდო ანთაძე, დავით ქილარჯიშვილი, შვილიშვილები იუწყებიან ძვირფას **ელისაბედ ალექსის-ასულ გოკიელის** გარდაცვალებას. გამოსვენება 18/VII, 1 ს. ბელინსკის, 21. 2542

დედა ელენე, და თამარ, ძმა გიორგი ადამიები, სიძე გრიგოლ გოგიტიძე იუწყებიან **მარიამ ადამია-კონჩუაშვილის** გარდაცვალებას. პანაშვიდი 18/VII, 7½ ს. გამოსვენება 19/VII, 5 ს. განათლების შეს. 4, კუკიის სასაფლაოზე.

შვილები ვანიჩკა, ანიკო ახალაშვილები, ნათესავები საშა, ნინო გოგოლაძეები, მარი, ლადო გონჯილაშვილები იუწყებიან, რომ 18/VII, 6½ ს. კუკიის სასაფლაოზე დანიშნულია **ელისაბედ (ბაბო) სოლომონ ჯალალის-ასულ ახალაშვილის** პანაშვიდი. 2529

ლიზა, მიშა, მატა ჭყონიები, მაკრინე, სამუელ ლომაძეები, ნინო, ბორის შარაშენიძეები, ქეთო, ნიკო, პელაგი ერქომაშვილები იუწყებიან ძვირფასი ბიძის **სიმონ გიორგის-ძე ჭყონიას** გარდაცვალებას. დაკრძალვა 20/VII, მახარაძეში. 2545

„გლავბუვის" № 32 მაღაზიის თანამშრომლები ღრმა მწუხარებით იუწყებიან მიშა ძამაშვილის ძმის **შალიკო გიორგის-ძე ძამაშვილის** გარდაცვალებას. გამოსვენება 18/VII, შემახის, 14. 2546

შვილი, თ. მაისურაძე, მ. თოხაძე, ვ. ნუცუბიძე, ვ. ლობჟანიძე, მ. მარუაშვილი, ე. ძოწენიძე, ვ. ჩოგოვაძე, ვ. ბასილია, ჟ. ბაგინოვი, ქ. გძელიშვილი იუწყებიან მ. გოკიელის დედის **ელისაბედ გოკიელის** გარდაცვალებას. 2510

შვილები შუშანა, მაშო, აკაკი, მოსე ჭყონიები, რძლები მარგალიტა, ქსენია, სიძე ვასო გოგილაძე შვილებით იუწყებიან ძვირფას **სიმონ გიორგის-ძე ჭყონიას** გარდაცვალებას. დაკრძალვა ქ. ოზურგეთში 20/VII. 2536

და სოფიო მურთაზაშვილი შვილებით ლევანით და მედეათი იუწყება ექიმ სტომატოლოგის **მარიამ ლევანის ასულ ადამიას** გარდაცვალებას. პანაშვიდი 18/VII, 7½ ს. გამოსვენება 19/VII, 5 ს. განათლების შეს. 4. 2534

უახლოესი მეგობრები ნუნუ და გრიშა ქარჩავა მწუხარებით იუწყებიან ძვირფას **ლუბა კალისტრატეს-ასულ ჭეჟიას** გარდაცვალებას. დაკრძალვა 20 ივლისს ჩხოროწყუში. 2537

დამწუხრებული მეუღლე იოსებ, შვილები ბაბუცა, ქსენია, კალისტრატე, დოროთე, პართენ, მიშა ზარქუები, რძალი თამარ იუწყებიან საყვარელ **მაშიკო ხუტუს-ასულის** გარდაცვალებას. დაკრძალვა ს. აბედათში. 20/VII. 2535

ვეფხვაძე, თუხარელი, სიმონიშვილი, იობაშვილი, ჭანტურია, ახვლედიანი, ხოფერია, მახაშვილი, დიხამინჯია, იმნაძე, გალუსტოვა, ზუბალაშვილი, ლორთქიფანიძე, ჭყონია, მეგრელიშვილი, სადომაშვილი იუწყებიან ლენტი გუგუშვილის **პატარა ნათელას** გარდაცვალებას. 2539

დედა ეშხიანი, მეუღლე ეკატერინე, ძმები გიორგი, მიხეილ, შალვა ცოლშვილითურთ და შაქრო მიქაბერიძეები იუწყებიან ბორჯომის საშუალო სკოლის მასწავლებელ, საყვარელ **ვლადიმერ ბიჭიას-ძე მიქაბერიძის** გარდაცვალებას. დაკრძალვა ბორჯომში 19/VII 2543

საქართველოს სახელმწიფო საგეგმო კომისიის ადმინისტრაცია, ადგილკომი და თანამშრომლები თანაგრძნობას უცხადებენ მაგდა გოკიელს მისი დედის **ელისაბედ ალექსის-ასულ გოკიელის** გარდაცვალების გამო. № 50

დამწუხრებული მშობლები კალისტრატე, მელანია, შვილები სევერიანე, გრიგოლ, ოლღა, მიშა, ქსენია, ჭიჭიკო, რძალი მარგო ყალიჩავები იუწყებიან ძვირფას **ლუბას** გარდაცვალებას. დაკრძალვა 20 ივლისს, ჩხოროწყუში.

რედაქციისა და გამომცემლობის მისამართი: თბილისი, ლენინის ქუჩა № 28 ტელეფონები: პასუხისმგებელი მდივნის—3—08—67, პ.-მგ. მდივნის მოადგილისა 3—06—88, განყოფილებებისა: პარტიულის—3—57—61, პროპაგანდის და პრესის მიმოხილვის—3—81—84, სასოფლო - სამეურნეოს—3—73—40, საბჭოთა მშენებლობის და განათლება-ჯანმრთელობის—3—80—83, მრეწველობისა და ინფორმაციის—3—80—84, წერილების—3—73—24, 3—80—81, პ.-მგ. მორიგის—3—81—65, გამომცემლობის—3—51—81, სტამბის დირექტორის—3—77—70. ხელნაწერები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

ამხ. ს. თოდრიას სახელობის სტამბა „კომუნისტი", თბილისი, ლენინის ქ. № 28.

მთავლიტის რწმუნებული—276